

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Ekonomická fakulta

Katedra strukturální politiky EU a rozvoje venkova

Studijní program: Ekonomika a management
Studijní obor: Účetnictví a finanční řízení

Možnosti finančních podpor pro rozvoj venkova v programovém období 2007-2013

Vedoucí práce:

Ing. Jana Žlábková

Autorka:

Blechová Petra

Abstrakt

Předmětem bakalářské práce „Možnosti finančních podpor pro rozvoj venkova v programovacím období 2007 – 2013“ je popsání možností finančních podpor pro rozvoj venkova.

První část je zaměřena na vývoj a poslání politiky rozvoje venkova. V druhé části bude popsána implementace politiky rozvoje venkova a dále úspěšné projekty, které budou zhodnoceny.

Abstract

Subject of bachelor theses „ Possibilities of financial supports for country development in programming period 2007 – 2013“ is description of possibilities of financial supports for country development.

The first part is oriented to the evolution and mission of rural development policy. In the second part there will be described implementation of rural development policy and also successful projects which will be evaluated.

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala Ing. Janě Žlábkové za cenné připomínky a odborné rady, kterými přispěla k vypracování této bakalářské práce.

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Markvarticích 20. dubna 2011

Podpis studenta

Obsah

Obsah.....	5
Úvod.....	7
1 Teoretická část.....	9
1.1 Historie politiky rozvoje venkova.....	9
1.1.1 Politika rozvoje venkova jako součást SZP.....	9
1.1.2 Politika rozvoje venkova jako samostatný pilíř SZP.....	10
1.1.3 Reforma politiky rozvoje venkova v roce 2003.....	11
1.1.4 Reforma politiky rozvoje venkova v roce 2005.....	12
1.1.5 Politika cross komplikace.....	13
1.2. Financování rozvoje venkova v letech 2004 - 2006.....	13
1.3. Charakteristika venkovských oblastí.....	15
1.4. Národní strategický plán rozvoje venkova.....	16
1.4.1 Charakteristika ČR.....	17
1.4.2 Stávající situace zemědělského a potravinářského sektoru.....	17
1.4.3 Situace v oblasti životního prostředí.....	17
1.4.4 Hospodářská situace na venkově.....	18
1.5 Priority a strategie rozvoje venkova na programovací období 2007 – 2013...20	
1.6 Programovací období 2007 – 2013.....	24
1.7 Finanční rámec programu rozvoje venkova.....	25
2 Praktická část.....	26
2.1 Realizace rozvoje venkova v roce 2009.....	26
2.1.1 Realizace Osy I.....	26
2.1.2 Realizace Osy II.....	28
2.1.3 Realizace Osy III.....	31
2.1.4 Realizace Osy IV.....	33
2.2 Aktuální stav realizace PRV ke konci roku 2010.....	37
2.3 Realizované projekty PRV.....	39
2.3.1 Harvestor – moderní technologie pro těžbu dřeva.....	39
2.3.2 Čistička odpadních vod Kytín.....	40
2.3.3 Přístřeší pro chov skotu.....	41
2.3.4 Naučná stezka Gruň – Bílý Kříž.....	43

2.3.5 Krmná technologie ve stáji pro jalové a březí prasnice.....	44
2.3.6 Úprava a vybavení prostor části domu na penzion U Ševčíků.....	45
2.3.7 Dostavba budovy obecního úřadu.....	46
2.3.8 Nákup traktoru k zajištění chovu sportovních koní.....	48
2.3.9 Výstavba automatické kotelny na biomasu.....	49
Diskuze.....	51
Závěr.....	52
Summary.....	54
Seznam literatury.....	55
Seznam grafů.....	57
Seznam tabulek.....	57
Seznam příloh.....	58
Seznam použitých zkratk.....	58
Přílohy.....	59

Úvod

Oblasti venkova představují 91 % území 27 členských států Evropské unie a jsou domovem více než 56 % jejích obyvatel, což z rozvoje venkova činí politiku prvořadého významu. Jelikož zemědělství a lesnictví má stále zásadní význam pro využívání půdy a správu přírodních zdrojů ve venkovských oblastech EU, je posílení evropské politiky rozvoje venkova jednou z hlavních priorit EU.

Evropská unie uplatňuje aktivní politiku rozvoje venkova, aby dosáhla cílů týkajících se venkova a jeho obyvatel. Kouzlo venkovu dodává nádherná rozmanitost různých typů krajiny, od pohoří až po step, od rozlehlých lesů až po vlnící se pole. Prioritou pro evropský národ by mělo být zachování této rozmanitosti i pro budoucí generace.

Mnoho našich venkovských oblastí čelí značným problémům. Většina zemědělských a lesnických podniků musí pracovat na dosažení konkurenceschopnosti. Průměrný příjem na obyvatele je ve venkovských oblastech nižší než ve městech, proto dochází k fluktuaci pracovních sil a vývoj v odvětví služeb zaostává. Také většina mladých lidí utíká z venkova do měst za vzděláním, prací či kulturním vyžitím. Péče o venkovské prostředí je navíc často spojena s finančními náklady.

Na druhou stranu má evropský venkov samozřejmě co nabídnout. Poskytuje nám nezbytné suroviny a zřejmá je i hodnota venkova jakožto krásného prostředí k odpočinku a rekreaci (pokud se o toto prostředí staráme). Venkovská příroda je našimi plícemi, a proto se i zde odehrává boj proti změně klimatu. Mnoho lidí přitahuje představa bydlení nebo práce na venkově, za předpokladu, že mají k dispozici odpovídající služby a infrastrukturu.

Hlavním cílem politiky rozvoje venkova by mělo být zamezení vysídlování venkovských oblastí, boj proti chudobě, podpora zaměstnanosti a rovných příležitostí, zlepšení životních a pracovních podmínek obyvatelstva venkova, ochrana životního prostředí a zvýšení blahobytu. Na toto vše nestačí pouze

politika rozvoje venkova, proto musí být doplněna i dalšími politikami jako je například politika ochrany životního prostředí, infrastruktura a vzdělávací politika.

Moje práce s názvem Možnosti finančních podpor pro rozvoj venkova v programovacím období 2007 - 2013 má za cíl zmapování vývoje politiky rozvoje venkova v České republice. V mé práci je popsán vývoj, fungování a finanční rámec politiky rozvoje venkova. Praktická část popisuje implementaci politiky rozvoje venkova a také úspěšně realizované projekty.

1. Teoretická část

1.1. Historie politiky rozvoje venkova

Politika rozvoje venkova byla od svých prvopočátků součástí společné zemědělské politiky. Byla zacílena na hlavní problémy ve venkovských oblastech. Na venkově bylo a v mnoha případech dodnes je hlavním způsobem obživy zemědělství. Proto je politika rozvoje venkova začleněna do SZP. První myšlenka rozvoje venkova se týkala podpor investic do zemědělství, navazujících odvětví a podpor zpracování zemědělských surovin. Následně přibýly i další cíle: přispět ke konkurenceschopnosti odvětví prvovýroby a také se více zaměřit na lidský faktor. Stěžejním se stala problematika zajistit některým nekonkurenceschopným zemědělcům předčasně odejít do důchodu a umožnit odborné vzdělání. [4]

1.1.1 Politika rozvoje venkova jako součást SZP

V 70. letech byla zavedena zvláštní opatření, která si kladla za cíl zamezit odchodu obyvatel ze zemědělství a hlavně z venkovských oblastí. Dále je kladen větší důraz na zachování přírodního prostředí a přirozeného rázu krajiny.

V průběhu let 90. si Evropa začala uvědomovat nedostatek nástrojů, které by zabránily úpadku venkovských oblastí. Proto je v roce 1991 založena iniciativa LEADER zajišťující koordinaci, která se zabývá rozvojem malých venkovských oblastí na místní, regionální, národní i evropské úrovni. Tato iniciativa usilovala především o to, jak zapojit místní účastníky do budoucího rozvoje dané lokality. Tato iniciativa byla velice úspěšná, protože začala uplatňovat řízení ze spoda nahoru.

Na iniciativu LEADER v roce 1994 navázala iniciativa LEADER II, která si kladla za cíl zapojit co největší množství aktérů do místních projektů integrovaného rozvoje venkova. Jednalo se např. o turistiku, agroturistiku, ochranu krajiny atd. LEADER II disponoval rozpočtem 1775 mld. EUR, což bylo přibližně čtyřikrát více než rozpočet LEADERU.

Stěžejní byla pro politiku rozvoje venkova 90. léta, protože se konala první Evropská konference o rozvoji venkova s názvem „Venkovská Evropa – perspektivy do budoucnosti“.

Tato konference se uskutečnila v irském Corku 7. - 9. listopadu 1996. Účastnily se jí nejen členské státy EU ale i ostatní evropské země například Česká republika. Tehdejším problémem bylo hlavně stárí zemědělců, které ve více jak polovině případů přesahovalo hranici 55. let a kteří neměli žádné následníky. To byl problém který bylo potřeba řešit. Z této konference vznikla tzv. Corkská deklarace, která obsahovala, že budoucí politika rozvoje venkova se musí zaměřit na vytvoření nezemědělského zaměstnání, zlepšení infrastruktury, služeb a posílení ochrany životního prostředí ve venkovských oblastech.

V roce 1999 vydala Rada EU nařízení pro rozvoj venkova. Toto nařízení obsahovalo 22. opatření. Každá země měla možnost vybrat si pouze ta pravidla, která nejlépe odpovídala jejich venkovským oblastem. Finanční dotace z EU byly vypočítány podle vybraných opatření.[4]

1.1.2 Politika rozvoje venkova jako samostatný pilíř SZP

Rokem 2000 se rozděluje SZP na 2. pilíře, z nichž jeden je věnován politice rozvoje venkova. Toto rozdělení bylo zavedeno Agendou 2000, která byla schválena již o rok dříve na zasedání rady v Berlíně. Agenda 2000 dala konkrétní podobu evropskému modelu zemědělství, kde hlavním cílem bylo zachovat v budoucích letech diverzitu zemědělských systémů existujících po celé Evropě. Cílem tohoto nařízení je zvýšení konkurenceschopnosti venkovských regionů, kvalita a nezávadnost potravin, stabilizace zemědělského sektoru, posílení atraktivity venkovských oblastí. V některých operačních programech k využívání strukturálních fondů pro zemědělství se začínají objevovat opatření, která se vztahují k ochraně kulturního dědictví venkova. Následně se však ukázalo, že Agenda 2000 byla ve svých opatřeních velmi důrazná, a proto neefektivní. [4] [6]

1.1.3 Reforma politiky rozvoje venkova v roce 2003

V roce 2003 za řeckého předsednictví byla dána reformě Společné zemědělské politiky EU konečná podoba, kterou komise EU schválila. Tato reforma byla pro rozvoj venkova daleko převratnější. Zaručovala posílení politiky rozvoje venkova v daleko větším měřítku především zavedením nových principů. Speciální opatření byla také stanovena pro samozásobitelská hospodářství. Hlavním těžištěm SZP byla cesta ke konkurenceschopnějšímu tržně orientovanému zemědělství a zvýšení důvěry spotřebitelů zemědělských produktů.

Hlavními cíly reformy SZP jsou:

- Zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství EU tím, že se intervence nastaví jako skutečná bezpečnostní síť, což výrobcům umožní reagovat na signály trhu, přičemž budou současně chráněni proti extrémním výkyvům cen.
- Podpora tržněji orientovaného, udržitelného zemědělství tím, že se dokončí přesun od podpory výrobků k podpoře výrobců, a to zavedením sdružené, od produkce oddělené platbě na farmu.
- Zajištění lepší rovnováhy mezi podporami a posílení rozvoje venkova převedením prostředků z prvního pilíře do druhého pilíře SZP prostřednictvím systému modulace.
- Rozšíření škály nástrojů, které jsou v současnosti k dispozici pro venkovský rozvoj, za účelem podpořit kvalitu potravin a welfare zvířat a splňovat standardy.[6]

Na sklonku roku 2003 se v Salzburku konala druhá evropská konference o rozvoji venkova, kde byly odsouhlaseny následující oblasti působnosti politiky rozvoje venkova.

- Rozšíření rozvoje venkova, diverzifikace uvnitř i vně zemědělského odvětví.
- Kvalita a bezpečnost potravin.
- Zlepšení dostupnosti veřejných služeb, pracovních příležitostí.

- Uplatňování této politiky rovnoměrně ve všech členských státech.
- Zdůraznění role zemědělství a lesnictví při utváření venkovské krajiny.
- Posilování hospodářské a sociální soudržnosti.
- Aktivní zájem a inovace zúčastněných stran.
- Partnerství a spolupráce mezi veřejnými a soukromými organizacemi a občanskou společností.
- Zjednodušení programovacích, finančních a kontrolních systémů. [4]

1.1.4 Reforma politiky rozvoje venkova v roce 2005

V roce 2005 schválila rada ministrů zemědělství reformu politiky rozvoje venkova na programovací období 2007 – 2013. Na základě této reformy byly stanoveny hlavní osy rozvoje venkova, a to osa 1. konkurenceschopnost, osa 2. životní prostředí + hospodaření s půdou, osa 3. hospodářská diverzifikace + kvalita života a osa 4. Leader.

Osa 1. konkurenceschopnost zahrnuje následující opatření v odborném vzdělávání, přenos nových inovací, opatření pro mladé zemědělce, zaměřuje se zvláště na malé a střední podniky, poradenské služby pro oblast zemědělství a lesnictví dále na předčasný odchod zemědělců do důchodu. Zabývá se zlepšením kvality zemědělských a potravinářských produktů.

Osa 2. tato osa je spojena s ochranou životního prostředí, přírodních zdrojů, udržení přirozeného rázu krajiny členských států. Osa 2. by měla zmírňovat dopady klimatických změn.

Osa 3. by se měla zasloužit o zlepšení kvality života na venkově. Součástí této osy je vytváření nových příležitostí k zaměstnání ve venkovských oblastech. Je zde zahrnuta ochrana a zachování dědictví venkova a základní služby pro venkovské obyvatelstvo. To vede k zlepšení základní infrastruktury na venkově.

Osa 4. Leader - úkolem je posílení ekonomického potenciálu ve venkovských oblastech a zhodnocení kulturního a přírodního dědictví venkova. [4] [6]

1.1.5 Politika cross komplikace

Jako součást reformy Společné zemědělské politiky EU vznikla politika cross komplikace, nebo-li politika křížového souladu. Tato politika se zaměřuje především na prosazení zákonných ustanovení v zemědělství. Povinnost používat politiku cross komplikace mají všechny členské státy EU. Cílem je ochrana životního prostředí, zajištění důstojného zacházení s hospodářskými zvířaty a prevence epidemií. Důsledkem této politiky by mělo být zajištění podmínek pro rozvoj zemědělství a venkova spočívající v efektivním využívání přírodních zdrojů. Cross komplikace spočívá na principu přímých zemědělských dotací s vázaností na dodržení stanovených podmínek. Pokud zemědělský podnik poruší některou z podmínek, dochází ke ztrátě části dotací. Tato politika je reakcí na skutečnost, že dodržování pravidel je zdlouhavě vymáháno administrativními postupy. Riziko, že podnik může přijít o část nebo celou dotaci, má motivovat k lepšímu dodržování zákonů. [6]

1.2. Financování rozvoje venkova v letech 2004 - 2006

Základním dokumentem pro financování rozvoje venkova byl operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství. OP byl schválen Evropskou komisí a umožňuje čerpání podpor z fondů EU v období 2004 - 2006. Celkem bylo na tento program určeno přibližně 250 mil. EUR.

Tento program byl zaměřen na podporu investic do zemědělství, zpracovatelského průmyslu, lesního a vodního hospodářství, rybářství. Podpory byly zacíleny na zvětšení konkurenceschopnosti zemědělských podniků, a to především zvýšením produktivity práce, přidané hodnoty a kvality výrobků. V programu bylo velmi důležité snížení negativních vlivů zemědělství na životní prostředí a ochrana vod před znečištěním.

Dalším důležitým dokumentem pro poskytování podpor českému zemědělství a venkovu z EU byl Horizontální plán rozvoje venkova na období 2004 – 2006.

Celková alokace prostředků na tento plán byla 678,5 mil. EUR, z toho 542,8 EUR z EU. Prioritou je „Trvale udržitelný rozvoj zemědělství, venkova a jeho přírodních zdrojů“. Cílem mělo být postupné nahrazování starých zemědělců mladšími, aby nedocházelo k ukončení zemědělské činnosti, stabilizace venkovského obyvatelstva, optimální využití zemědělské půdy, podpora ekologické stability krajiny, sdružování zemědělských podniků za účelem spolupráce a další.

Programovací období 2004 – 2006 bylo velice krátké. Vyplynuly z něj následující poznatky: měla by být zlepšena informovanost žadatelů o podpory, zjednodušit administrativu a zajistit plynulejší a rychlejší vyplácení finančních prostředků, zajistit větší flexibilitu opatření v národních předpisech. [1]

Tabulka č. 1: Výdaje na rozvoj venkova z EAGGF v roce 2006

Členský stát	Rozvoj venkova	
	mil.EUR	%
Belgie	74,4	0,97
Česká republika	176,3	2,29
Dánsko	74,3	0,96
Německo	940,4	12,20
Estonsko	42,4	0,55
Řecko	213,3	2,77
Španělsko	682,2	8,85
Francie	1183,8	15,35
Irsko	378,3	4,91
Itálie	587,3	7,62
Kypr	25,1	0,33
Lotyšsko	95,2	1,23
Litva	140,0	1,82
Lucembursko	11,9	0,15
Maďarsko	233,1	3,02
Malta	7,9	0,10

Nizozemsko	68,2	0,88
Rakousko	499,4	6,48
Polsko	1149,6	14,91
Portugalsko	234,0	3,04
Slovinsko	118,9	1,54
Slovensko	127,1	1,65
Finsko	246,3	3,19
Švédsko	165,3	2,14
UK	234,9	3,05
NČS – 10	2115,6	27,44
EU - 25	7709,6	100

Poznámka: NČS – 10 nově přistoupené země 2004

Pramen: Agronavigátor (2007d)

1.3.Charakteristika venkovských oblastí

Venkovské oblasti můžeme charakterizovat mnoha způsoby. Je to místo s jedinečnými kulturními, hospodářskými a sociálními vazbami, s jedinečnou řemeslnou a zemědělskou výrobou. Oblasti venkova jsou většinou pokryty zemědělskou a lesní půdou. Zemědělství je zde nejčastějším způsobem obživy obyvatelstva. Venkovské oblasti lze dále charakterizovat jako oblasti zaostávající za městskými oblastmi z hlediska příjmů, zaměstnanosti a infrastruktury.

Definice EU pro oblast venkova je určena hustotou obyvatel. Jedná se o nejpoužívanější kritérium pro odlišení venkovských oblastí od městských. Hustota obyvatelstva je v EU velice odlišná. Obecně lze říci, že nové členské státy mají nižší hustotu osídlení než původní státy.

Definice OECD je založena pouze na jediném kritériu, a tím je hustota osídlení. Jsou rozlišeny dvě úrovně, a to místní a regionální. Na místní úrovni NUTS 5 jsou obce považovány za venkovské, pokud je hustota jejich osídlení 150 obyvatel na

kilometr čtvereční, na úrovni NUTS 3 jsou rozlišeny tři stupně, které závisí na podílu obyvatel žijících ve venkovských obcích.

Definice podle Eurostatu je založena také na hustotě osídlení, ale je uchopena trochu jinak. Jedná se o tzv. „vymezení podle urbanizace“, ve kterém jsou regiony rozděleny do tří kategorií. V hustě zalidněných oblastech žije 500 obyvatel na kilometr čtvereční. Prostřední oblasti se vyznačují hustotou větší než 100 obyvatel na kilometr čtvereční a nepatří k hustě zalidněným oblastem. Poslední typ jsou řídké osídlené oblasti, kam patří všechny ostatní oblasti, které nejsou zahrnuty do hustě zalidněných nebo prostředních oblastí.

Definice venkova podle Českého statistického úřadu: venkov je oblast volné nezastavěné krajiny a venkovských osídlení, které lze vymezit jako určitý souhrn venkovských sídel, zemědělských a vodních ploch, lesů, ploch místních komunikací a ostatních ploch nacházejících se v tomto prostoru. Venkov se vyznačuje menší hustotou osídlení, menšími sídly, vyšší zaměstnaností v zemědělství, určitým sepětím místních obyvatel s přírodou a krajinou, architektonickým rázem a charakterem zástavby. [1] [4] [6]

1.4. Národní strategický plán rozvoje venkova

Tento dokument vychází z hlavních strategických priorit EU pro léta 2007 – 2013 s hlavním důrazem na rozvoj venkova ve všech jeho oblastech. Národní strategický plán zajišťuje vazby mezi cíli rozvoje evropského venkova. Cíle ČR odpovídají těm evropským. Zajišťuje také zamezení překrývání se nástrojů jednotlivých politik. Přispívá také k orientaci investorů v zemědělství, lesnictví, potravinářství, dřevozpracujícím průmyslu a venkovských oblastech jako celku. Tento plán je realizován v letech 2007 – 2013 prostřednictvím Programu rozvoje venkova.

1.4.1 Charakteristika ČR

Česká republika je středoevropským státem o celkové rozloze 78 860 km² a s 10,5 miliony obyvatel. Sousedí se Slovenskem, Polskem, Německem a Rakouskem. Z celkové plochy leží 61% v nadmořské výšce nad 400 m. n. m.. V evropských poměrech to znamená, že má charakter podhorské až horské oblasti.

Česká republika se administrativně člení na 14 samosprávných krajů. Všechny tyto kraje spadají do cíle Konvergence kromě Prahy která spadá do cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost.

1.4.2 Stávající situace zemědělského a potravinářského sektoru

Česká republika má přibližně 4249 tis. ha zemědělské půdy, což je přibližně polovina celkové rozlohy státu. V poslední době byl zaznamenán nárůst lesní půdy, která tvoří více než třetinu půdního fondu ČR. Největší pokles však nastal u orné půdy, která ustupuje na úkor trvalých travních porostů. V zemědělství je ve stávající době zaměstnáváno kolem 3,3% obyvatel a tento podíl nadále klesá. Je však předpoklad, že by se měl zastavit na evropském průměru 2,75%.

Zemědělská výroba nejvíce zaostává zejména u technologií a techniky. Ty jsou nutné k plnění norem především v oblasti pohody zvířat, zpracování produktů a zmírnění dopadů zemědělství na přírodu. Dále je překážkou omezující podnikání v zemědělství, roztržitost ve vlastnictví půdy a velký podíl najaté půdy od velkého počtu pronajímatelů. Vstup ČR do EU přinesl větší otevřenost zemědělského trhu, přenos inovací, zavádění nových technologií a propagaci výrobků s poradenstvím. Vzdělanost v zemědělství a lesnictví není ještě na takové úrovni jako v jiných oblastech národního hospodářství, ale postupem času se stále zlepšuje.

1.4.3 Situace v oblasti životního prostředí

Za posledních 50 let prošlo zemědělství řadou zásadních změn, které utvářely jeho charakter i jeho vliv na okolní přírodu a krajinu. Došlo k velkému narušení

vodního režimu krajiny, znečišťování vod, degradaci půdy, poklesu biodiverzity a hlavně ke snížení ekologické stability krajiny.

Vodní hospodářství a půda

Na našem území leží rozvodí třech významných evropských řek – Labe, Odry a Moravy. Většina vod z území odtéká. Od roku 1990 se čistota vody v dolních tocích razantně zlepšila. I přes zlepšení však nemůžeme současný stav považovat za vyhovující. Tragické povodně na našem území ukázaly na špatnou retenční schopnost krajiny. Na dopadech těchto povodní se také negativně podepsal technický stav rybničních hrází, zanedbanost objektů a zanesení nádrží

Životní prostředí a zemědělství

V zemědělství je problém s nevhodnými technologickými postupy při obhospodařování půd a tím dochází ke ztrátě produkční schopnosti tzn. ztrátě schopnosti plnit přírodní funkce. Ohrožení spočívá i v narůstající zástavbě. Dochází k trvalému znehodnocení půdy. Největším problémem v ČR je vodní eroze, kterou je ohrožena více než polovina zemědělské půdy. Největší podíl na erozních škodách mají přívalové deště, které vykazují vzestupný trend a to hlavně v podzimních měsících.

ČR se vykazuje velkou diverzitou krajiny, která však byla v minulých padesáti letech značně narušena. Výrazné stopy a přirozeném reliéfu krajiny zanechalo zejména scelování pozemků do velkých půdních bloků. Tato opatření zasáhla volně žijící živočichy jako jsou např. zajáci nebo koropty. Pozitivním se však stává, že v posledních deseti letech došlo k částečnému útlumu narušování přírodních zdrojů. To bylo dosaženo redukcí používání hnojiv a prostředků na ochranu rostlin, což znamenalo menší zátěž pro životní prostředí. Druhou stranou tohoto snížení je ztráta konkurenceschopnosti řady zemědělců hospodařících v produkčně nepříznivých oblastech.

1.4.4 Hospodářská situace na venkově

Našemu venkovu by nejvíce prospěla změna struktury hospodářských činností, dále by mělo být zatraktivněno bydlení a podmínky pro podnikání na venkově.

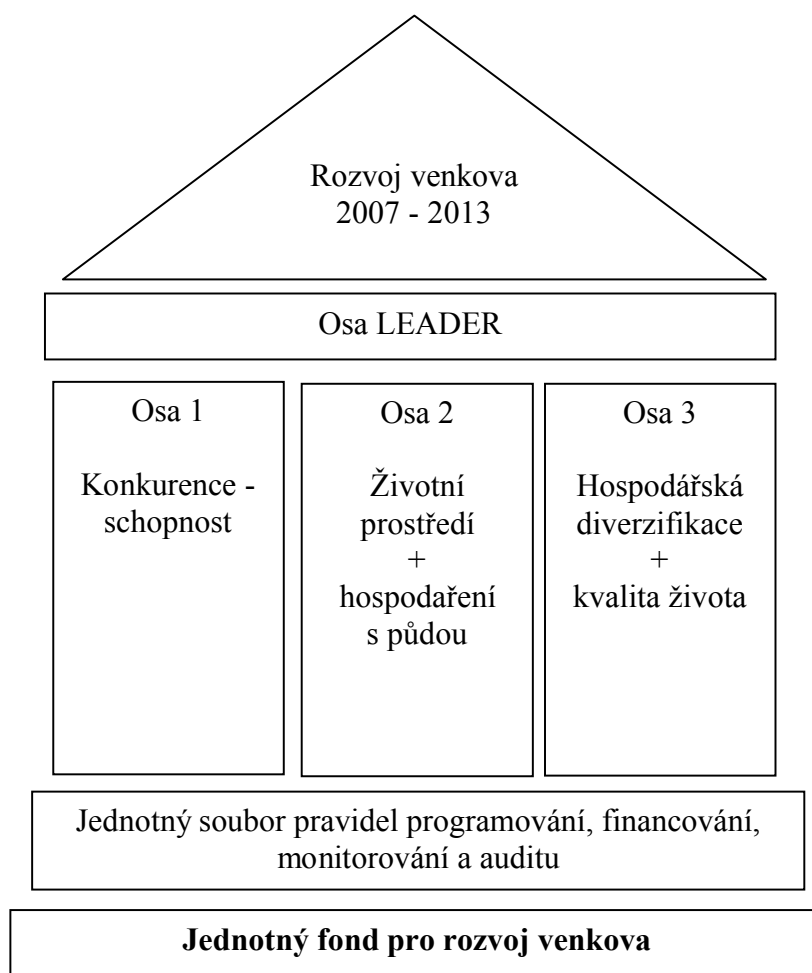
Velkou bariérou pro malé podnikatele na venkově zůstává obava z velkého rizika a nedostatku kapitálu na založení podnikání. Na venkově je rozmanitost struktury ekonomických aktivit mnohem nižší než celostátní průměr.

V ČR není prozatím rozvinuta venkovská turistika, což je určitě obrovská škoda, protože se zde nachází mnoho farem, které by byly vhodné pro agroturistiku.

Největším problémem v této oblasti je malá informovanost, špatná infrastruktura a další faktory. České vesnice mají veliký potenciál skrytý ve svém přírodním a kulturním dědictví a byla by velká škoda aby nebyl využit.

Vzhledem k předešlým poznatkům je vhodné používat iniciativu Leader, která umožňuje spojení různých subjektů působících ve venkovském prostoru. Iniciativa Leader vede ke spojování ekonomicky slabších obcí za účelem vzájemně si pomáhat.[5]

1.5 Priority a strategie pro rozvoj venkova na programovací období 2007 – 2013

Pramen: Evropská komise (2006)

Osa 1: Konkurenceschopnost

Tato osa zahrnuje zlepšení konkurenceschopnosti zemědělských podniků, a to hlavně modernizací a vstupem mladých zemědělců do této oblasti podnikání.

Osa má dvě hlavní priority:

1. Modernizace, inovace a kvalita

- cílem je vytvořit silné zemědělsko – potravinářské odvětví, modernizovat zemědělské podniky, zavádět inovace a zvýšit kvalitu produktů.(92% z osy)

- podporované aktivity jsou: modernizace zemědělských podniků, pozemkové úpravy, přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům, investice do lesů, seskupení producentů

2. Přenos znalostí

- cílem je vytvořit dynamické zemědělsko-potravinářské prostředí, rozšířit vzdělání a poradenství a snížit věkový průměr pracovníků v zemědělství (8% z osy)

- podporované aktivity jsou: další odborné vzdělávání a informační činnost, zahájení činnosti mladých zemědělců, předčasný odchod do důchodu, využívání poradenských služeb

Osa 2: Životní prostředí

Minulých 50 let nechalo na životním prostředí znatelné stopy a to hlavně nešetrným zemědělstvím. Docházelo k odstraňování mezí a tím ke snížení přirozené retence vody v přírodě nehledě na to, že tento postup způsobil úbytek např. koroptví, které na těchto mezích hnízdily.

Osa je orientována především na podporu zemědělských postupů šetrných k životnímu prostředí ve venkovské krajině, k zastavení úbytku biodiverzity, k ochraně vody, půdy a k zmírňování změn klimatu.

Tato osa obsahuje tři hlavní priority:

1. Biologická rozmanitost, zachování a rozvoj zemědělských a lesnických systémů s vysokou přírodní hodnotou a tradičních zemědělských krajin

- cílem je podpora zemědělských a lesnických postupů šetrných k životnímu prostředí vedoucích k biologické rozmanitosti a podpora vhodných zemědělských systémů pro zachování venkovské krajiny (80,1 % z osy II)

- podporované aktivity: platby za přírodní znevýhodnění poskytované v horských oblastech a platby poskytované v jiných znevýhodněných oblastech, platby v rámci Natura 2000, agroenvironmentální opatření – (postupy šetrné

k životnímu prostředí, ošetřování travních porostů, region cíle konkurenceschopnosti), platby v rámci Natura 2000 v lesích, lesnicko-environmentální platby a zlepšování druhové skladby lesních porostů

2. Ochrana vody a půdy

- cílem je ochrana jakosti povrchových a vodních zdrojů prostřednictvím opatření zaměřených na protierozní ochranu a vhodné používání zemědělského půdního fondu (14,76% z osy)

- podporované aktivity jsou: agroenvironmentální opatření péče o krajinu,

3. Zmírňování klimatických změn

- cílem je podpora využívání obnovitelných zdrojů energie prostřednictvím stávajícího lesnického potenciálu a možnost jeho rozšíření a zachování pozitivních funkcí lesa (5,14% z osy)

- podporované aktivity jsou: zalesňování zemědělské půdy, obnova lesnického potenciálu a zavádění preventivních opatření, neproduktivní investice v lesích

Osa 3: Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova.

Tato osa zahrnuje zlepšení kvality života na venkově, vytvoření pracovních míst a posílení venkovské infrastruktury. Tímto chce zabránit odchodu obyvatelstva z venkova.

1. Tvorba pracovních příležitostí a podpora využívání OZE

- cílem je vytvořit pracovní místa a zajistit vyšší příjmovou úroveň obyvatel venkova rozvojem a diverzifikací aktivit na venkově a podporou venkovské turistiky (50% z osy)

- podporované aktivity jsou: diverzifikace činností nezemědělské povahy, podpora zakládání podniků a jejich rozvoje, podpora cestovního ruchu

2. Podmínky růstu a kvalita života na venkově

- cílem je vytvořit podmínky růstu ve venkovských oblastech, zlepšit vybavení a vzhled vesnic a veřejných prostranství a posílit sounáležitost obyvatel s místním prostředím a dědictvím venkova, zabezpečit rozvoj venkovské

infrastruktury s cílem rozvoje malého a středního podnikání, zlepšení životního prostředí venkovských sídel (48% z osy)

- podporované aktivity: základní služby pro hospodářství a obyvatelstvo
venkova obnova a rozvoj vesnic, ochrana a rozvoj dědictví venkova

3. Vzdělávání

- cílem je přispět k vyšší úrovni vzdělanosti a uplatnění na trhu práce
venkovských obyvatel rozvojem poradenství a vzdělávání a zvýšit používání
informačních a komunikačních technologií (2% z osy)

- podporované aktivity jsou: vzdělávání a informace

Osa 4: Leader

1. Zlepšení řízení a mobilizace přirozeného vnitřního rozvojového potenciálu
venkova

- cílem je realizovat místní rozvojové strategie a spolupráci místních
partnerství (100% z osy)

- podporované aktivity: implementace místní rozvojové strategie, realizace
projektů spolupráce, provoz, získávání dovedností a animace MAS [5] [7] [3]

1.6. Programovací období 2007 – 2013

Na toto období byl nařízením rady (ES) č. 1290/2005 ze dne 21. června 2005 o financování společné zemědělské politiky rozdělen fond SZP na dva oddělené fondy, a to na Evropský zemědělský a záruční fond a Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova. Tímto rozdělením fondů dochází k zprůhlednění financování rozvoje venkova. U čerpání podpor z EAFRD platí princip n+2 tzn. že závazky evidované v roce n lze čerpat do roku n+2 nejsou-li vyčerpány jsou automaticky zrušeny. Pro programovací období 2007-2013 je na rozvoj venkova alokována částka **77,66 miliard EUR**. V následující tabulce je popsáno rozdělení finančních prostředků pro členské země podle jednotlivých let programovacího období. [7]

**Tabulka č. 2: Rozdělení finančních prostředků pro rozvoj venkova
v rozpočtovém období 2007 – 2013 mezi členské státy EU (mil. EUR)**

Členský stát	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Celkem
Belgie	64,0	64,0	60,2	59,7	59,3	57,0	54,5	418,6
Česká republika	396,6	392,6	388,0	400,9	406,6	412,7	418,0	2185,5
Dánsko	62,6	66,3	63,8	64,3	63,4	62,6	61,6	444,7
Německo	1185,0	1186,9	1147,4	1156,0	1159,4	1146,7	1131,1	8112,5
Estonsko	95,6	95,6	95,7	100,9	104,6	108,9	113,3	714,7
Řecko	461,4	463,5	453,4	452,0	631,8	626,0	619,2	3707,3
Španělsko	1012,5	1030,9	1006,8	1013,9	1057,8	1050,9	1041,1	7213,9
Francie	931,0	942,4	898,7	909,2	933,8	921,2	905,7	6442,0
Irsko	373,7	355,0	329,2	333,4	324,7	316,8	307,2	2339,9
Itálie	1142,1	1135,4	1101,4	1116,6	1271,7	1266,6	1258,2	8292,0
Kypr	26,7	24,8	22,7	23,1	22,4	21,8	21,0	162,5
Lotyšsko	152,9	147,8	142,5	147,8	148,8	150,2	151,2	1041,1
Litva	261,0	248,8	236,9	244,7	248,0	250,3	253,6	1743,4
Lucembursko	14,4	13,7	12,7	12,8	12,5	12,2	11,8	90,0
Maďarsko	570,8	537,5	498,6	509,2	547,6	563,3	578,7	3805,8
Malta	12,4	11,5	10,7	10,5	10,3	10,5	10,7	76,6
Nizozemsko	70,5	72,6	69,8	70,5	68,7	67,8	66,6	486,5
Rakousko	628,2	594,7	550,5	557,6	541,7	527,9	511,1	3911,5
Polsko	1989,7	1932,9	1872,7	1866,8	1860,6	1857,2	1850,0	13230,0
Portugalsko	562,2	562,5	551,2	559,0	565,1	565,2	564,1	3929,3
Slovinsko	149,5	139,9	129,7	128,3	123,0	117,8	112,0	900,3
Slovensko	303,2	286,5	268,1	256,3	263,0	275,0	317,3	1969,4
Finsko	335,1	316,1	292,4	296,4	287,8	280,5	271,6	2079,9
Švédsko	292,1	277,2	257,0	260,4	253,0	246,7	239,2	1825,6
Spojené království	264,0	283,0	274,6	276,6	273,3	270,7	267,4	1909,6
Celkem	11357,3	11182,2	10734,7	10827,1	11238,9	11186,5	11136,0	77662,8

Pramen: Evropská komise (2006o)

1.7 Finanční rámec programu rozvoje venkova

Rámec je platný pro všechny venkovské oblasti ČR a je centrálně řízen. Velká většina programu rozvoje venkova je založena na Národním strategickém plánu rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013. Jediný region kterého se tento program netýká je Praha, ta totiž spadá do regionálního cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. [5]

Tabulka č. 3: Alokace finančních prostředků podle os a jednotlivých priorit na programovací období 2007 – 2013

Priority/osy	Veřejné zdroje			
	Celkem	EZFRV		ČR
	Euro	Euro	% z osy	Euro
1. modernizace inovace a kvalita	110 684 805,37	83 013 604,03	92,00%	27 671 201,34
2. přenos znalostí	9 389 837,04	7 042 377,78	8,00%	2 347 459,26
Osa I. celkem	120 074 642,41	90 055 981,81	100,00%	30 018 660,60
1. Biologická rozmanitost, zachování a rozvoj zemědělských a lesnických systémů	221 708 155,09	177 366 524,07	79,89%	44 341 631,02
2. ochrana vody a půdy	40 600 704,83	32 480 563,86	14,63%	8 120 140,97
3. zmírňování klimatických změn	14 264 362,46	11 411 489,97	5,14%	2 852 872,49
Osa II. regiony Konvergence celkem	276 573 222,38	221 258 577,91	99,66%	55 314 644,48
Osa II. regiony Konkurenceschopnost	1 389 470,67	764 208,87	0,34%	625 261,80
Osa 2. celkem	277 962 693,05	222 022 786,77	100,00%	55 939 906,28
1. Tvorba prachovních příležitostí	45 396 688,16	34 047 516,12	50,00%	11 349 172,04
2. Podmínky růstu a kvalita života	43 580 820,64	32 685 615,48	48,00%	10 895 205,16
3. Vzdělání	1 815 867,53	1 361 900,65	2,00%	453 966,89
Osa III. celkem	90 793 376,33	68 095 032,25	100,00%	22 698 344,08
Osa IV. LEADER	25 138 449,59	20 110 759,67	100,00%	5 027 689,92
1. Příprava, řízení, sledování, hodnocení, informování a kontrola	1 447 974,70	1 158 379,76	60,00%	289 594,94
2. Zřízení a provoz Celostátní sítě pro venkov	965 316,46	772 253,17	40,00%	193 063,29
Technická pomoc celkem	2 413 291,16	1 930 632,93	100,00%	482 658,23
Celkem	516 382 452,54	402 215 913,43	100,00%	114 167 259,11

Pramen: NSPRV 2006

2. Praktická část

Praktická část mé bakalářské práce bude věnována implementaci politiky rozvoje venkova v roce 2009 a 2010. Na jednotlivých opatřeních a podopatřeních bude ukázáno financování v roce 2009.

Také zde bude popsáno několik úspěšně realizovaných projektů politiky rozvoje venkova. Které jsou vybrány pro dokreslení jednotlivých opatření.

2.1.Realizace rozvoje venkova v roce 2009

2.1.1 Realizace Osy I – Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví.

Finanční alokace na tuto osu je 22,53% z celkových prostředků EZFRV. Prioritami v této ose je modernizace zemědělských podniků, pozemkové úpravy a přidávání hodnoty zemědělským produktům, proto je zde soustředěno největší množství finančních prostředků.

Priorita 1. Modernizace, inovace a kvalita

Na tuto prioritu je soustředěna největší část osy I a to 85,5%. Zaměřuje se zejména na podporu zemědělských podniků, lesní hospodářství a rozvoj venkovských oblastí.

Konkrétní opatření v rámci osy I:

1.1 Modernizace zemědělských podniků

1.1.1 Modernizace zemědělských podniků

V roce 2009 zde bylo zaregistrováno k administraci 998 žádostí. Z toho byly více jak dvě třetiny projektů zaměřeny na živočišnou výrobu.

1.1.2 Spolupráce při vývoji nových produktů, postupů a technologií

Na toto podopatření byla v roce 2009 zaregistrována pouze jedna žádost a to projekt v hodnotě 0,8 mil. Kč což je asi 30 tis. EUR

1.1.3 Založení porostů a rychle rostoucích dřevin pro energetické využití

1.2 Investice do lesů

1.2.1 Lesnická technika

Toto podopatření je zaměřeno na pořízení strojů a zařízení pro budování a údržbu lesních cest. V roce 2009 bylo zaregistrováno 456 projektů v částce dotace 234 mil. Kč.

1.2.2 Technické vybavení provozoven

Toto podopatření je zaměřeno na pořízení a modernizaci technologií.

1.2.3 Lesnická infrastruktura

V roce 2009 bylo v rámci podopatření zaregistrováno 206 projektů v částce 629 mil. Kč

1.3 Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům

1.3.1 Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům

Dotace je zaměřena na podporu výkonnosti a zpracovatelských podniků.

V rámci tohoto podopatření bylo zaregistrováno 257 projektů v celkové částce dotace 848 mil. Kč.

1.3.2 Spolupráce při vývoji nových produktů, postupů a technologií

1.4 Pozemkové úpravy

Priorita 2. Přenos znalostí

Sem připadá zbývajících 14,5% finančních prostředků. Zahrnuje zejména podporu odborného vzdělávání, využívání poradenských služeb, podporu mladých zemědělců a předčasné ukončení zemědělské činnosti.

2.1 Další odborné vzdělávání

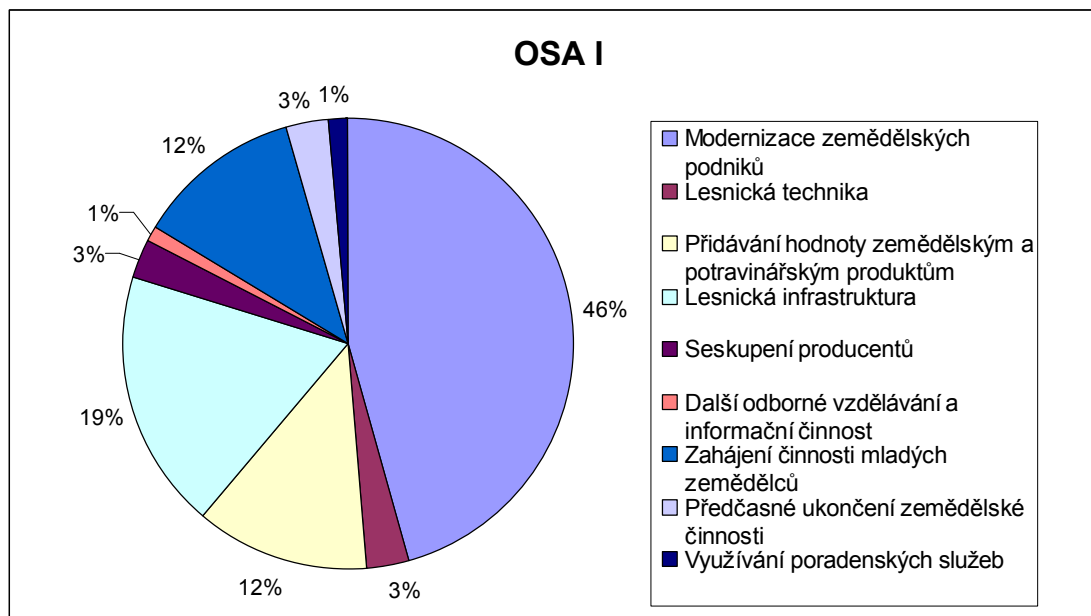
Opatření sleduje jeden ze strategických cílů Společenství, kterým jsou investice do lidského kapitálu. V rámci dosud realizovaných projektů bylo proškoleny přes 18 tisíc účastníků informačních a vzdělávacích akcí.

2.2 Zahájení činnosti mladých zemědělců

2.3 Předčasné ukončení zemědělské činnosti

2.4 Využívání poradenských služeb

Graf č. 1: Grafické vyjádření financování osy

Pramen: vlastní graf

2.1.2 Realizace Osy II – Zlepšování životního prostředí a krajiny

Osa obsahuje tři priority. Její podíl na EZFRV činí 55,2%.

Priorita 1 Biologická rozmanitost, zachování a rozvoj zemědělských a lesnických systémů s vysokou přidanou hodnotou a tradičních zemědělských krajín.

Podporuje zvyšování biodiverzity krajiny. Je na ni alokováno 80,1% osy II.

1.1 Platby za přírodní znevýhodnění poskytované v horských oblastech a platby poskytované v jiných znevýhodněných oblastech.

Platby jsou určeny zemědělským podnikům, které hospodaří v horších přírodních podmínkách. Jsou určeny především na chov skotu a dalších hospodářských zvířat při využití travních porostů.

V oblastech horského typu bylo v roce 2009 žádáno o částku 1 493 mil. Kč na výměru 358,89 tis. ha. V ostatních méně příznivých oblastech a v oblastech se

specifickým omezením bylo žádáno o celkovou částku 1260 mil. Kč na výměru pozemků o celkové rozloze 416,72 tis. ha.

Do konce roku 2009 bylo podpořeno 4 319 podniků v horkých oblastech oproti plánovanému počtu, který byl 3500 podniků. V dalších znevýhodněných oblastech to bylo 6 543 podniků oproti plánovanému počtu 5 600 podniků.

1.2 Platby v rámci oblastí Natura 2000 a Rámcové směrnice pro vodní politiku 2000/60/ES

1.2.1 Platby v rámci Natura 2000 na zemědělské půdě

V rámci toho podopatření bylo podáno celkem 223 žádostí o dotaci v celkové výši 11 mil. Kč na výměru 3,74 tis. ha. Od počátku programovacího období bylo bez dvojího započítávání podpořeno 204 žadatelů na celkovou plochu 3 819,41 ha.

1.2.2 Rámcová směrnice pro vodní politiku

1.3 Agroenvironmentální opatření

1.3.1 Podopatření postupy šetrné k životnímu prostředí

K 31.12. 2009 bylo v rámci tohoto podopatření podáno celkem 2 393 žádostí o dotaci v celkové výši 608 mil. Kč na výměru 109,56 tis. ha.

1.3.2 Podopatření ošetřování travních porostů

V rámci tohoto podopatření bylo podáno celkem 17 809 žádostí o dotaci v celkové výši 2 091 mil. Kč na výměru 737,93 tis. ha.

1.3.3 Podopatření péče o krajinu

V rámci tohoto podopatření bylo přijato 5 767 žádostí o dotaci v celkové výši 1 117 mil. Kč na výměru 388,2 tis. ha.

Priorita 2 Ochrana vody a půdy

Podporuje zachování přirozeného vodního režimu krajiny pomocí vhodných zemědělských systémů. Na tuto prioritu je určeno 14,76% prostředků.

2.1 Zalesňování zemědělské půdy

Žadatel může žádat v rámci tohoto opatření o dotaci na založení lesního porostu a při splnění podmínek také o dotaci na lesní porost.

2.2 Platby v rámci Natura 2000 v lesích

Cílem opatření je zachovat stav přírodních stanovišť chráněných podle evropské legislativy. Toto opatření bylo spuštěno v roce 2008. V roce 2009 bylo přijato 11 žádostí na finanční podporu ve výši 1,6 mil. Kč na plochu 1,21 ha. Finanční prostředky budou vyplaceny v následujících letech

2.3 Lesnicko – environmentální platby

2.4 Obnova lesního potenciálu po kalamitách a podpora společenských funkcí lesů

2.4.1 Obnova lesního potenciálu po kalamitách a zavádění preventivních opatření

Cílem podpory je zmírnění škod způsobených kalamitami v lesích a mimořádná opatření při kalamitách způsobených škůdci. Financována je zejména rekonstrukce poškozených lesních porostů, obnova lesa po kalamitních těžbách, provádění preventivních protipovodňových opatření.

K 31.12.2009 bylo realizováno a proplaceno 60 projektů s finanční podporou v výši 39 mil. Kč. Díky projektům byla obnovena plocha lesa o výměře cca 620 ha.

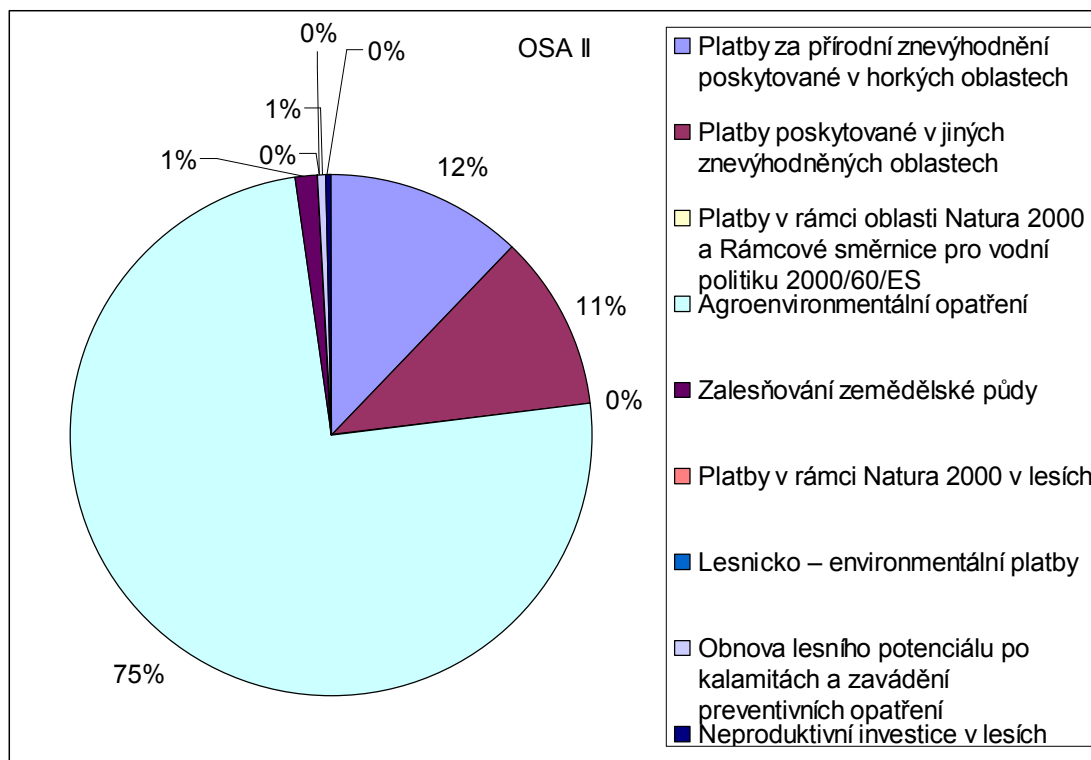
2.4.2 Neproduktivní investice v lesích

Tyto investice jsou směřovány na usměrňování návštěvnosti lesa a bezpečnosti návštěvníků. Podporována je zejména výstavba, rekonstrukce a modernizace cest sloužících jako stezky pro turisty, cyklostezek a objektů pro zajištění bezpečnosti návštěvníků. V rámci opatření bylo vystavěno nebo zrekonstruováno 51 km stezek pro turisty. Celkový objem investic dosahuje 791 tis. Kč.

Priorita 3 Zmírňování klimatických změn

Zde je stěžejní zachování funkce lesů a snížení produkce skleníkových plynů. Na tuto osu zbylo 5,14% z celkových prostředků osy II. [8]

Graf č. 2: Grafické vyjádření financování osy II

Pramen: vlastní graf

2.1.3 Realizace Osy III – Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova

Priorita 1 Tvorba pracovních příležitostí využívání OZE

Na prioritu je celkově plánován podíl finančních prostředků ve výši 50,8 % z osy III v rámci toho bude kladen důraz na diverzifikaci zemědělských aktivit, zakládání nových podniků a podporu cestovního ruchu. Nedílnou součástí je podpora energetické soběstačnosti venkova a naplnění závazku ČR k dosažení 8% energie z obnovitelných zdrojů.

1.1 Diverzifikace činností nezemědělské povahy

1.2 Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje

V roce 2009 bylo v rámci tohoto opatření zaregistrováno 460 projektů s celkovým finančním požadavkem na dotaci 710 mil. Kč.

1.3 Podpora cestovního ruchu

V roce 2009 vylo v rámci tohoto opatření zaregistrováno 302 projektů s celkovým finančním požadavkem na dotaci 786 mil. Kč.

Priorita 2 Podmínky růstu a kvality života na venkově

Tato část osy je zaměřena na zlepšení kvality života ve venkovských oblastech.

Je sem přiděleno 47,2 % finančních prostředků osy III.

2.1 Obnova a rozvoj vesnic, občanské vybavení a služby

2.1.1 Obnova a rozvoj vesnic

V roce 2009 bylo v rámci tohoto podopatření zaregistrováno 763 projektů v celkové částce dotace 4 268 mil. Kč.

2.1.2 Občanské vybavení a služby

V rámci tohoto podopatření bylo zaregistrováno 501 projektů v celkové částce dotace 2 527 mil. Kč. Tento požadavek výrazně přesáhl rozpočet opatření v PRV.

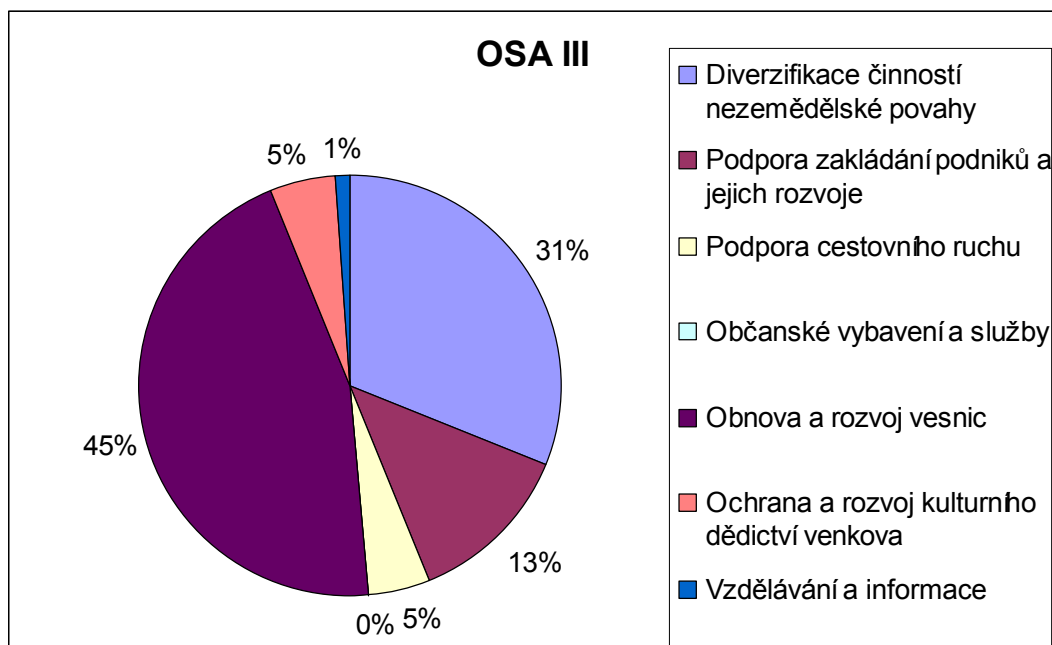
2.2 Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova

Priorita 3 Vzdělávání

Cílem priority je vzdělávání a informování hospodářských subjektů. Na to je alokováno 2% finančních prostředků osy III.

3.1 Vzdělávání a informace[8]

Graf č. 3 :Grafické vyjádření financování osy III

Pramen: vlastní graf

2.1.4 Realizace Osy IV – LEADER

LEADER má za úkol zlepšení kvality života na venkově, posílení ekonomické situace a také uplatnění kulturního dědictví venkova.

Zahrnuje pouze jednu prioritu na níž jsou přiděleny prostředky ve výši 5% EZFRV. Principy na nichž Leader funguje je pro venkov zvláště přínosný, neboť vede k pozitivním výstupům plynoucím ze spojení různých subjektů působících na venkově. Důležitým pojmem jsou místní akční skupiny využívající principu Leaderu, které vhodně doplňují místní správu a to v oblastech obnovy a rozvoje obcí, rozvoje zemědělství a péče o přírodu. Osa Leader není osou obsahovou jako předchozí tři, ale osou metodickou a realizuje se prostřednictvím cílů jednotlivých opatření předešlých os. Hlavní přínos osy IV je zvýšení organizačních schopností místních organizací, stimulace místního rozvoje a hlavně zastavit postupné upadání venkovských oblastí.

1.1 Místní akční skupina

V roce 2009 bylo vybráno k podpoře celkem 112 místních akčních skupin.

V současné době zaujímá celková rozloha území MAS 45 298 km² s celkovou populací 3 354 tis. obyvatel.

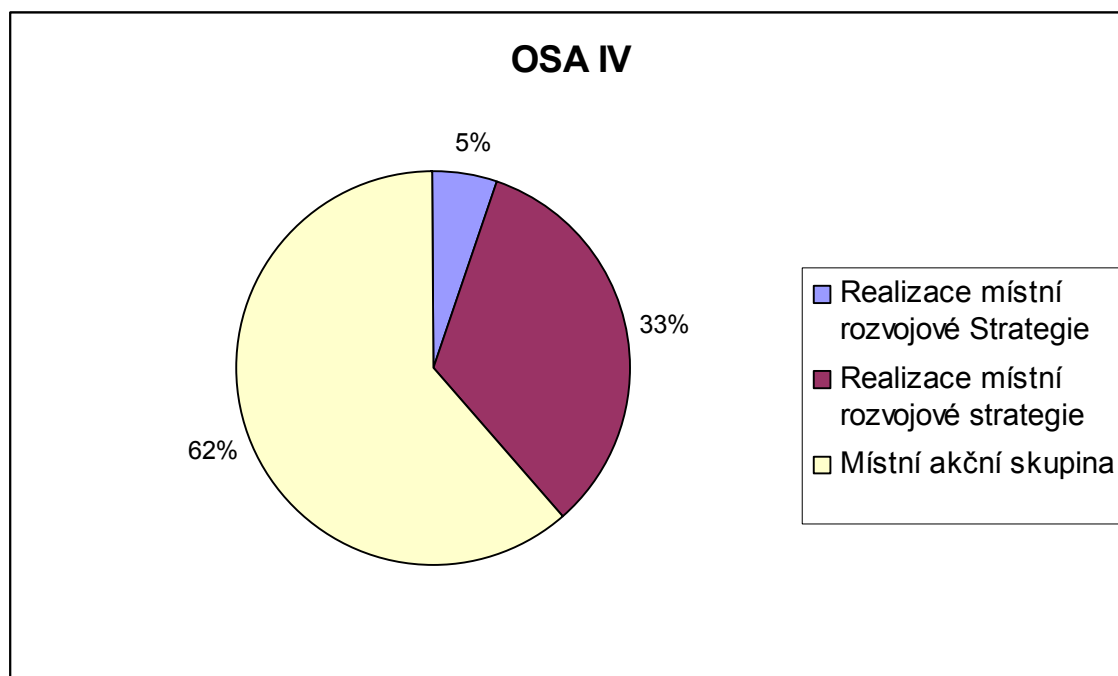
1.2 Realizace místní rozvojové strategie

V roce 2009 bylo v rámci tohoto opatření zaregistrováno 1867 projektů s celkovým finančním požadavkem na dotaci 1051 mil. Kč. Z nich bylo v roce 2009 schváleno k podpoře 585 v částce 317 mil. Kč a realizováno a proplaceno 13 projektů s dotací 4 mil. Kč.

1.3 Realizace projektů spolupráce

V roce 2009 bylo v rámci tohoto opatření zaregistrováno 47 projektů s celkovým finančním požadavkem na dotaci 160 mil. Kč. Schváleno bylo 17 projektů spolupráce s finančním požadavkem 63 mil. Kč. [8]

Graf č. 4: Grafické vyjádření financování osy IV

Pramen: vlastní graf

Tabulka č. 4: Souhrn finančního provádění PRV dle jednotlivých opatření

Název opatření podopatření	Platby v roce 2009 (EUR)	Kumulativně 2007-2009 (EUR)
Modernizace zemědělských podniků	45 890 374	59 897 874
Lesnická technika	3 035 496	6 363 544
Technické vybavení provozoven	12 534 191	16 079 662
Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům		
Spolupráce na vývoji nových produktů, postupů a technologií v zemědělství a potravinářství	0	0
Lesnická infrastruktura	18 651 658	20 675 714
Pozemkové úpravy	2 832 770	4 885 141
Seskupení producentů		
Z toho přechodové výdaje dle NK (ES) č. 1320/2006	2 832 770	4 885 141
Další odborné vzdělávání a informační činnost	1 099 037	1 282 713
Zahájení činnosti mladých zemědělců	11 905 598	24 182 672
Předčasné ukončení zemědělské činnosti	3 248 024	5 308 374
Z toho přechodové výdaje dle NK (ES) č. 1320/2006	2 323 521	4 383 871
Využívání poradenských služeb	1 298 847	1 323 103
OSA I celkem	100 495 994	139 998 797
Z toho přechodové výdaje dle NK č. 1320/2006	5 156 291	9 269 012
Platby za přírodní znevýhodnění poskytované v horkých oblastech	25 952 109	140 934 002
Z toho přechodné výdaje dle NK (ES) č. 1320/2006	2 617	17 086
Platby poskytované v jiných znevýhodněných oblastech	23 113 181	120 255 232
Z toho přechodové výdaje dle NK (ES) č. 1320/2006	0	0
Platby v rámci oblasti Natura 2000 a Rámcové směrnice pro vodní politiku 2000/60/ES	36 991	746 460
Agroenvironmentální opatření	158 268 058	281 739 085
Z toho přechodové výdaje dle NK (ES) č. 1320/2006	104 055 060	184 782 740
Zalesňování zemědělské půdy	2 604 629	6 167 242
Z toho přechodové výdaje dle NK (ES) č. 1320/2006	567 210	2 436 460
Platby v rámci Natura 2000 v lesích	4 792	4 792

Lesnicko – environmentální platby	-	-
Obnova lesního potenciálu po kalamitách a zavádění preventivních opatření	1 296 666	1 489 772
Neproduktivní investice v lesích	507 934	533 707
OSA II celkem	211 784 360	551 870 290
Z toho přechodové výdaje dle NK (ES) č. 1320/2006	105 624 887	187 236 286
Diverzifikace činností nezemědělské povahy	18 055 118	19 428 946
Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje	7 351 646	8 112 693
Podpora cestovního ruchu	2 740 991	3 044 376
Občanské vybavení a služby	7 595 543	9 676 766
Obnova a rozvoj vesnic	26 322 558	39 419 718
Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova	2 809 284	3 445 057
Vzdělávání a informace	670 807	712 697
OSA III celkem	65 545 946	83 840 252
Z toho přechodové výdaje dle NK (ES) č. 1320/2006	0	0
Realizace místní rozvojové Strategie	284 708	284 708
Realizace místní rozvojové strategie	1 784 269	1 784 269
Provádění projektů spolupráce	-	-
Místní akční skupina	3 293 737	3 631 039
OSA IV celkem	5 362 715	5 700 016
Z toho přechodové výdaje dle NK (ES) č. 1320/2006	0	0
Příprava, sledování, hodnocení, informování a kontrola v rámci Programu	824 072	1 077 531
Zřízení a provoz Celostátní sítě pro venkov		
Z toho přechodové výdaje dle NK (ES) č.1320/2006	0	0
Program celkem	495 301 454	1 194 358 380
Z toho přechodové výdaje dle NK (ES) č.1320/2006	110 781 178	196 505 298

Pramen: Výroční zpráva o implementaci Programu rozvoje venkova ČR 2007 – 2013 za rok 2009

Celková částka pro rok 2009 z EZFRV byla stanovena na výši 409 mil. EUR.

Celková platba nárokováná z EZFRV platební agenturou SZIF v rámci čtyř výkazů pokrývajících období od 1.1. 2009 do 31. 12. 2009 301 164 tis. EUR, kumulativně

za období 2007 – 2009 činily celkové nároky na platby z EZFRV 623 917 tis. EUR.

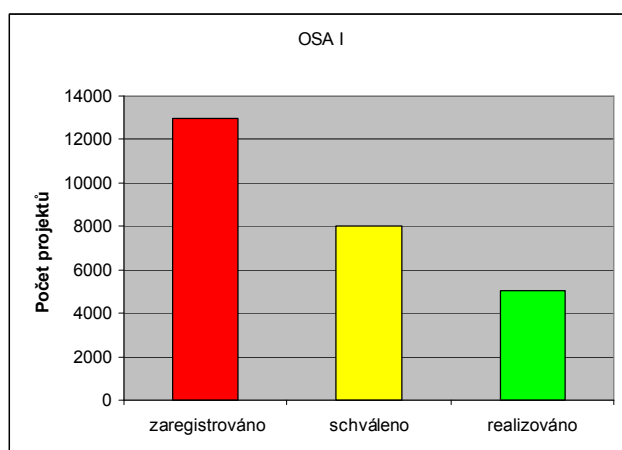
2.2 Aktuální stav realizace PRV ke konci roku 2010

Rok 2010 by již čtvrtým rokem realizace politiky rozvoje venkova v tomto programovacím období a byla spuštěna takřka všechna opatření. Celkový rozpočet programu je 3,67 mld. EUR. Do konce roku 2010 byla reálně proplacena částka 31,7 mld. Kč.

Aktuální stav osy I

- počet zaregistrovaných projektů byl přibližně 13 tisíc v celkové částce 23,6 mld.Kč
- počet schválených projektů celkem cca 8 tisíc v celkové částce 13,7 mld. Kč
- počet projektů které byly úspěšně realizovány a proplaceny cca 5 tisíc v celkové částce 5,9 mld. Kč

Graf č. 5: Grafické vyjádření realizace osy I

Pramen: vlastní graf

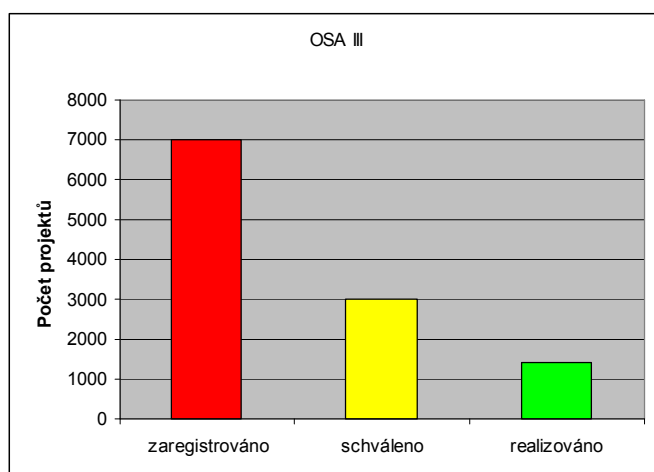
Aktuální stav osy II

- v rámci projektového opatření obnova lesního potenciálu bylo schváleno 324 projektů v částce 460 mil. Kč, realizováno a proplaceno bylo 152 projektů v celkové částce 160 mil. Kč

Aktuální stav osy III

- počet zaregistrovaných projektů činil cca 7 tisíc v celkové částce 28,9 mld. Kč
- počet schválených projektů byl celkem cca 3 tisíce v celkové hodnotě 10,5
- počet úspěšně realizovaných a proplacených projektů činil cca 1,4 tisíce v celkové částce 4,7 mld. Kč

Graf č. 6: Grafické vyjádření realizace osy III

Pramen:vlastní graf

Aktuální stav osy IV

- v rámci opatření „Realizace místní rozvojové strategie“ bylo schváleno 2199 projektů za 1 172 mil. Kč, realizováno a proplaceno bylo dosud 632 projektů za 293 mil. Kč [18]

2.3 Realizované projekty PRV

Na úspěšně realizovaných projektech je dokresleno realizování jednotlivých os PRV. Jsou zde popsány a zhodnoceny projekty z různých oblastí této politiky. Na realizovaných projektech můžeme vidět, že dotace z EZFRV nejsou pouze jednostranně zaměřeny, ale zaměřují se do všech oblastí souvisejících s rozvojem venkova.

2.3.1 Harvester – moderní technologie pro těžbu dřeva

Tento projekt byl realizován v rámci osy I, opatření investice do lesů a podopatření lesnická technika. Společnost Lesy Hluboká nad Vltavou získala s pomocí dotace z Programu rozvoje venkova harvester John Deer 1270D ECO III. Tento lesní stroj, který patří i v celosvětovém měřítku mezi nejoblíbenější zařízení tohoto druhu, umožňuje nejen výrazně zvýšit výkony těžby dřeva, ale představuje také technologii nesporně šetrnější k lesním ekosystémům.

Region: České Budějovice

Rozpočet:

Celkové náklady	11 891 839Kč	100,0%
Reálně proplacené dotace	4 896 639Kč	42,2%
Podíl EU na dotaci	1 224 160Kč	10,3%
Podíl státního rozpočtu na dotaci	3 672 479Kč	31,9%

Při mytných těžbách trvalo lesnímu dělníkovi pokácení, odvětvování a nařezání jednoho stromu skoro půl hodiny. Harvester zvládne tuto činnost během několika minut, což je mnohem efektivnější. Tento fakt mohou potvrdit i pracovníci ze společnosti Lesy Hluboká nad Vltavou, kteří tento stroj získali pomocí dotace z Programu rozvoje venkova.

Tento stroj je nesporně šetrnější k lesním ekosystémům, zejména při stahování dřeva je minimalizováno poškození lesního porostu, protože pomocí harvestoru je

možné provést základní roztrídění dřeva již na mýtině a uložit ho v místech snadno dostupných pro transport k dalšímu zpracování.

Vysoká produktivita práce je základní vlastností tohoto harvestoru. Zákazník vyžaduje pochopitelně vždy maximální výkon, aby se investice, a to i díky podpoře z Programu rozvoje venkova, vrátila co nejdříve. Kvalita toho stroje v kombinaci se snahou o maximální využívání pracovní doby je zárukou ekonomických přínosů pro provozovatele. Pro poskytovatele dotace je dokladem, že peníze, které vynakládá Evropská unie a Česká republika, pomáhají efektivně a účinně. [9]

Zhodnocení projektu

Dle mého názoru má tento stroj veliký přínos pro firmu Lesy Hluboká nad Vltavou a. s.. Stroj totiž dokáže zastoupit hned několik dělníků, kteří se mohou zabývat jinou prací. Harvestor odvede tu nejtěžší práci, kterou dříve museli zaměstnanci vykonávat zdlouhavým a značně pracným postupem. Díky dotaci z programu rozvoje venkova mohla společnost Lesy Hluboká nad Vltavou koupit kvalitní stroj John Deer 1270D ECO III, který je velmi výkonným pomocníkem pro tento podnik.

2.3.2 Čistička odpadních vod Kytín

Tento projekt je realizován v rámci osy III opatření obnova a rozvoj vesnic, občanské vybavení a služby. Z Programu rozvoje venkova byl podpořen projekt obce Kytín na rekonstrukci čističky odpadní vody. Jednalo se o zabudování nových technologií na ekonomické přečerpávání odpadních vod, zařízení na mechanické předčištění a systém biologického aktivačního čištění s denitrifikací. Současným požadavkům byla přizpůsobena i dosazovací nádrž, technologie aerobní stabilizace kalu a jímka dovážených odpadních vod. V rámci stavebních úprav byly provedeny i nová propojovací potrubí a rozvody vody.

Region: Praha - západ

Rozpočet:

Celkové náklady	4 065 832Kč	100,0%
Reálně proplacené dotace	1 755 298Kč	43,2%

Podíl EU na dotaci	1 316 473Kč	32,4%
Podíl státního rozpočtu ČR na dotaci	438 825Kč	10,8%

Na úpatí Brd leží nevelká ves Kytín se čtyřmi stovkami obyvatel. Každoročně projdou touto obcí tisíce turistů, které míří do místních lesů. Nové bydlení si zde hledají i lidé z větších městských aglomerací, které jsou ve středních Čechách dobře dopravně dostupné. K základním podmínkám současného životního stylu přitom patří především síť.

Problémem v této obci byla jenom zastaralá čistírna odpadních vod, která nevyhovovala kapacitně, ani kvalitně. Na špatný stav technologie poukazovaly i orgány životního prostředí, protože nedostatečně vyčištěná odpadní voda vypouštěná do místního Bojovského potoka by mohla negativně ovlivňovat i obce, které leží pod Kytínem. Z toho důvodu vznikla potřeba přestavby čističky odpadních vod. Pro obec však byla podobná stavba mimo možnosti ročního rozpočtu. S pomocí dotace z Programu rozvoje venkova se však podařilo tuto stavbu zrealizovat, aby odpovídala parametrům ČSN.

Rekonstrukce čistírny odpadních vod byla nezbytná pro její další spolehlivý provoz. Neméně významný je i pozitivní vliv vypouštění neznečištěné vody na místní vodoteč, na kterou navazují například i rybníky v Mníšku pod Brdy, z nichž některé slouží veřejnosti ke koupání. [11]

Zhodnocení projektu

Projekt rekonstrukce čističky odpadních vod v obci Kytín přispěl ke zlepšení čistoty odpadních vod a tím má pozitivní dopad na životní prostředí. Jelikož tato oblast je často vyhledávaná turisty, přispěl tento projekt i k lepší kvalitě vody v rybnících pod Kytínem, z nichž některé slouží veřejnosti ke koupání. Bez podpory z programu rozvoje venkova by tato rekonstrukce nemohla být realizována.

2.3.3 Přístřeší pro chov skotu

Příjemcem dotace z Programu rozvoje venkova byla i rodinná farma zaměřená na ekologický chov skotu, pěstování léčivých bylin a jablečný sad. Díky dotaci mohli

chovatelé na své ekofarmě postavit přístřešek s krmištěm, napáječkami a jednotlivými kotci, jak ekologický chov skotu vyžaduje.

Region: Semily

Rozpočet:

Celkové náklad	1 082 949Kč	100,0%
Reálně proplacené dotace	523 943Kč	48,4%
Podíl EU na dotaci	392 957Kč	36,3%
Podíl státního rozpočtu ČR na dotaci	130 986Kč	12,1%

Na okraji devítitisícového města Semily, které leží v podhůří západních Krkonoš při soutoku Jizery a Olešky, začali budovat manželé Pražákovi rodinnou farmu na ekologický chov skotu, pěstování léčivých bylin a jablečný sad.

Ke svému ekologickému hospodaření si vybrali plemeno Aberdeen Angu. Počet hospodářských zvířat stále narůstá a je limitován pouze přísnými požadavky na rozsah pastvy, jak je stanoveno podmínkami ekologického zemědělství.

Součástí welfare zvířat jsou nejen požadavky na rozsah pastvin, ale také například, že krávy nesmějí být uvázané a musí mít v zimě výběh. Pro zajištění jejich pohody bylo proto potřeba vybudovat přístřešek stanovených rozměrů s možností volného výběhu. Proto se chovatelé rozhodli požádat o dotaci v rámci Programu rozvoje venkova. Díky příznivému vyřízení žádosti mohli na své ekofarmě postavit přístřešek s krmištěm, napáječkami a jednotlivými kotci, jak ekologický chov skotu vyžaduje. Sami manželé Pražákovi uvádějí, že bez příspěvku z dotačních prostředků by byl celý rozvoj jejich farmy směrem k dostatečně velkému stádu chovných zvířat a k ekonomicky efektivní výrobě biomasy opožděn řádově o pět let.[12]

Zhodnocení projektu

Projekt přístřešek pro chov skotu, který byl úspěšně realizován díky podpoře z programu rozvoje venkova pomohl rodině Pražákových zefektivit chov skotu. Dotace poskytnutá na tento projekt zajistila, že chov skotu na ekofarmě této

rodiny bude odpovídat přísným předpisům Evropské unie a umožní konkurenční výhodu před ostatními chovateli.

2.3.4 Naučná stezka Gruň – Bílý Kříž

Program rozvoje venkova poskytuje mimo jiné i podporu regionálnímu cestovnímu ruchu, který může přivést do našich venkovských oblastí návštěvníky z celé republiky i zahraničí. Jednou z podobných aktivit byla i výstavba desetikilometrové naučné stezky Gruň – Bílý Kříž, kterou realizovalo zemědělské družstvo JZD Staré Hamry.

Region: Frýdek - Místek

Rozpočet:

Celkové náklady	363 327Kč	100,0%
Reálně proplacené dotace	282 832Kč	77,8%
Podíl EU na dotaci	212 124Kč	58,4%
Podíl státního rozpočtu ČR na dotaci	70 708Kč	19,4%

Tento projekt cestovního ruchu může přivést do našich venkovských oblastí návštěvníky z celé republiky i zahraničí. Stezka má čtrnáct zastávek rozmístěných na nejkrásnějším obydleném hřebenu Beskyd Gruni. Cesta začíná v obci Staré Hamry, které byly i v minulosti významnou destinací cestovního ruchu. Další zastávkou jsou Stýskalanky, které připomínají význam železnice mezi Frýdlantem nad Ostravicí a Bílou. Odtud se návštěvníci dostávají ke Kršenkám. Naučná stezka tu prochází tmavým ponurým místem, kde prý dodnes straší. Dalším zajímavým místem je Podgruň u vrchovištní louky s chráněnými druhy rostlin. Na naučné stezce jsou neméně zajímavá i další zastavení například úžasné panoramatické pohledy po moravských a slovenských horách. Důvodem, proč se JZD Staré Hamry pustilo do realizace tak rozsáhlého a náročného projektu, byla především snaha přinést území, na kterém hospodaří něco navíc, aby i návštěvníci poznali a ocenili půvab a zajímavost tohoto regionu. Dotace z Programu rozvoje venkova pomohla vytvořit páteřní část naučné stezky, kterou

její realizátoři dále rozšiřují a chystají se ji napojit na turistické trasy za slovenskou hranicí. [12]

Zhodnocení projektu

Projekt Naučná stezka Gruň – Bílý Kříž, který realizovalo družstvo JZD Staré Hamry má veliký ekonomický význam pro celou lokalitu, kterou tato naučná stezka prochází. Stezka se nachází v malebné krajině Beskyd a každoročně přiláká řadu turistů z České republiky i zahraničí. Tento projekt financovaný z podpor pro rozvoj venkova má veliký význam pro zvýšení cestovního ruchu v celé lokalitě.

2.3.5 Krmná technologie ve stáji pro jalové a březí prasnice

Program rozvoje venkova umožnil akciové společnosti Mydlářka vybavit kompletně porodnu a odchovnu v Nové Vsi systémem krmení firmy Big Dutchman.

Region: Praha – východ

Rozpočet:

Celkové náklady	2 546 600Kč	100,0%
Reálně proplacené dotace	735 000Kč	28,9%
Podíl EU na dotaci	551 250Kč	21,7%
Podíl státního rozpočtu ČR na dotaci	183 750Kč	7,2%

Tato akciová společnost vznikla v roce 1993 transformací z bývalého Agropodniku Benešov. Výrobě vepřového masa a produkci vajec se tak věnuje od konce šedesátých a začátku sedmdesátých let minulého století. Součástí firmy jsou i agrochemické provozy, které se zaměřují na skladování a aplikaci průmyslových hnojiv a další služby pro zemědělství. Nyní se společnost zabývá i výkrmem kuřat a obchodem s průmyslovými hnojivy, chemickými přípravky pro zemědělství, rostlinnými produkty, pohonnými hmotami a uhlím.

Společnosti Mydlářka program rozvoje venkova umožnil vybavit kompletně porodnu a odchovnu v Nové Vsi systémem krmení firmy Big Dutchman. Šest buněk po 35 prasnicích na porodně, 1200 selat i další ustájená prasata jsou zásobována suchým krmivem v podobě sypké směsi nebo granulí.

Nyní, kdy byla v porodně a odchovně dobudována i jímka kejdrového hospodářství, je možné oprávněně tvrdit, že díky dotaci z Programu rozvoje venkova se podařilo vytvořit podnik živočišné výroby, odpovídající všem požadavkům Evropské unie. Společnosti Mydlářka tak napomáhá tato dotace stabilizovat výrobu i při silné zahraniční konkurenci. [13]

Zhodnocení projektu

Realizace tohoto projektu napomohla firmě Mydlářka zvýšit její konkurenceschopnost. Projektem bylo dosaženo, aby chov prasat odpovídal přísným předpisům Evropské unie o welfare zvířat. Na tomto projektu je vidět, že zemědělská produkce na venkově stále zastává vedoucí postavení před ostatními odvětvími.

2.3.6 Úprava a vybavení prostor části domu na penzion U

Ševčíků

Manželé Ševčíkovi z jihomoravské Olešnice získali dotaci na stavební úpravu objektu bývalého statku na ubytovací zařízení typu penzion. Kapacita Pensionu u Ševčíků doplní nabídku ubytování v regionu a rozšíří tak služby turistům, kteří Olešnicko navštěvují v letní i zimní sezóně.

Region: Blansko

Rozpočet:

Celkové náklady	1 816 901Kč	100,0%
Reálně proplacené dotace	908 450Kč	50,0%
Podíl EU na dotaci	681 337Kč	37,5%
Podíl státního rozpočtu ČR na dotaci	227 113Kč	12,5%

Cestovní ruch vykazuje nejdynamičtější růst a poskytuje mnoho pracovních příležitostí i pro nekvalifikované pracovní síly. Současně zvyšuje odbyt místních specialit a řemeslných výrobků. To je hlavní důvod, proč jsou v rámci Programu rozvoje venkova podporovány i aktivity zaměřené na jeho rozvoj, zejména ve spojení s využitím přírodního a kulturního dědictví regionu.

Tento projekt byl podpořen hlavně z důvodu nedostatku ubytovacích kapacit v mikroregionu. To zaručuje, že vybudování 16 lůžek s kuchyní a jídelnou bude patřit mezi podnikatelsky úspěšné projekty.

Výsledky realizovaného projektu směřují k cílové skupině návštěvníků regionu, kteří zde hodlají strávit rodinnou dovolenou nebo chtějí využívat zdejší cyklostezky, případně v zimní sezóně moderního ski-areálu s možností nočního lyžování a upravených běžeckých tras.

Kapacita penzionu u Ševčíků doplní nabídku ubytování v regionu a rozšíří tak služby turistům, kteří Olešnicko navštěvují v letních i zimních měsících. Protože lze očekávat relativně vysokou návštěvnost nové infrastruktury cestovního ruchu, kterou město Olešnice vybuchovalo, je pravděpodobné, že zájem o ubytovací kapacity a další služby bude stále narůstat. [14]

Zhodnocení projektu

Projekt manželů Ševčíkových je velmi perspektivní z důvodu velkého turistického zájmu o danou lokalitu. Otevření penzionu přinese ekonomický užitek nejen jeho majitelům ale i dalším obyvatelům Olešnice. Cestovní ruch zaručuje vznik nových pracovních míst a také odbyt místních řemeslných výrobků a specialit.

2.3.7 Dostavba budovy obecního úřadu

Obec Nasavrky zažádala o poskytnutí dotace z Programu rozvoje venkova na dostavbu obecního úřadu. Nasavrky jsou malinkou vesničkou, která se nachází zhruba 4 km od Tábora a žije v ní asi 40 obyvatel. Je to tak malá obec, která nemůže mít nikdy dostatečné vlastní prostředky, aby zrealizovala rozsáhlejší stavby nebo rekonstrukce, jako je dostavba obecního úřadu.

Region: Tábor

Rozpočet:

Celkové náklady	2 949 166Kč	100,0%
Reálně proplacené dotace	736 940Kč	25,0%
Podíl EU na dotaci	184 235Kč	6,3%
Podíl státního rozpočtu ČR na dotaci	552 705Kč	18,7%

U malých obcí může být podpora z dotačních fondů zaměřena na zajištění chybějícího občanského vybavení a služeb. To se týká například školských, zdravotnických nebo sociálních zařízení a provozů, na něž není možné získat prostředky z mandatorních výdajů státu. V obci není vůbec žádná společenská infrastruktura. Chybí tu prodejna, hostinec, škola, pošta atd. Dotace, umožňující dostavět obecní dům, pomohla vytvořit prostory, kde se budou moci setkávat občané při různých společenských a kulturních událostech. Poslouží i rozvoji spolkového života v obci. Jedná se sice o malou obec, ale je zde železniční zastávka a do města Tábor trvá cesta vlakem jen několik minut, o dojezdové vzdálenosti pro automobily ani nemluvě. To vše vytváří předpoklady pro rozvinutí potenciálu dnes tak oblíbeného bydlení mimo velká města. Obec nechala prozíravě na své náklady vybudovat novou infrastrukturu – komunikaci, rozvody elektrické energie a splaškovou kanalizaci. Tím byly vytvořeny podmínky pro další rozvoj obce a skutečně zde začíná vyrůstat řada nových staveb. Dotace z Programu rozvoje venkova, pomocí níž byl vytvořen důstojný obecní úřad a úřadovna místní samosprávy, stejně jako potřebný společenský prostor, tam pomůže očekávanému kulturnímu a společenskému rozvoji obce. [15]

Zhodnocení projektu

Dostavba obecního úřadu v obci Nasavrky má nezanedbatelný význam pro další vývoj obce. Úřad poskytuje prostory pro setkání občanů při společenských a kulturních akcích. Projekt přispěl ke zvyšujícímu se zájmu o výstavbu rodinných domů v této obci.

2.3.8 Nákup traktoru a čelní nakládací lišty k zajištění chovu sportovních koní

Majitelka chovné stanice sportovních koní získala díky dotaci z Programu rozvoje venkova tradičního pomocníka zemědělců České republiky – traktor značky Zetor

Region: Mladá Boleslav

Rozpočet:

Celkové náklady	1 328 702	100,0%
Reálně proplacené dotace	1 050 329	79,0%
Podíl EU na dotaci	787 746	59,3%
Podíl státního rozpočtu ČR	262 583	19,7%

Na českém venkově se stále častěji v posledních letech vídáme s koňmi. Na pastvě, ve výbězích i při jezdeckých projíždkách. Můžeme je potkat i v obci Strážiště nedaleko Mohelnice nad Jizerou, a nejen na pastvě nebo ve stáji, ale také na venkovní jízdárně. Jsou to koně, které patří začínající zemědělkyni Petře Charvátové. Díky dotaci z programu rozvoje venkova získala významného pomocníka a to traktor Zetor Proxima 7441. Tento traktor je tradičním českým výrobkem. Nové traktory řady Proxima jsou poháněny motory, které plní emisní limity a tím omezují negativní vliv na životní prostředí. Čelní nakladač má zdvih přes tři metry a výklopnou výšku přes dva a půl metru. Jeho výrobce jsou Humpolecké strojírny, které patří mezi tradiční výrobce těchto zařízení. K chodu chovné stanice sportovních koní nejsou vyžadovány od techniky žádné mimořádné výkony. Jedná se jen o ulehčení lidské práce a možnost snazší manipulace s materiálem. Díky kolovému traktoru se práce v chovné stáji stala možnou i bez potřeby dalších pomocných zaměstnanců.[16]

Zhodnocení projektu

Projekt z programu rozvoje venkova pomohl zemědělkyni Petře Charvátové získat nového pomocníka na svoji stanici. Díky traktoru značky Zetor ušetří majitelka peníze za pomocné zaměstnance. Traktor jí také usnadní těžkou práci.

2.3.9 Výstavba automatické kotelny na biomasu

Dotace z Programu rozvoje venkova umožnila zemědělskému podniku CETA nahradit původní kotelnu na pevná paliva novým zařízením, které bude spalovat biomasu

Region: Opava

Rozpočet:

Celkové náklady	1 666 416Kč	100,0%
Reálně proplacené dotace	455 000Kč	27,3%
Podíl EU na dotaci	341 250Kč	20,5%
Podíl státního rozpočtu ČR na dotaci	113 750Kč	6,8%

Společnost CETA leží nedaleko česko-polských hranic v obci Kobeřice. Věnuje se podnikání v zemědělské výrobě. Pěstuje zde obiloviny, ozimou řepku, mák, cukrovku a krmné plodiny. V živočišné výrobě se zaměřuje na produkci mléka, hovězího, vepřového a drůbežího masa. Společnost požádala o dotaci z Programu rozvoje venkova, aby mohla nahradit původní kotelnu na pevná paliva novým zařízením, které by spalovalo biomasu. Využití alternativního paliva nebylo jen otázkou ekonomicky výhodného zpracování odpadových materiálů z vlastní produkce. Přejít na ekologicky výhodnější obnovitelné zdroje energie je nutný i pro trvale udržitelný rozvoj venkova při současné ochraně životního prostředí. Opuštění zaběhnutých energetických stereotypů je v podstatě podporováno i nárůstem cen fosilních paliv. Po zavedení nové otopné techniky velmi výrazně pokleslo celkové množství popela. Jeho využití je vzhledem k ekologicky nezávadnému původu mnohem snazší. Používá se zejména jako hnojivo. Vytápění dílenského objektu, které bylo pořízeno díky dotaci z Programu rozvoje venkova, je důležité nejen při údržbě vlastní zemědělské techniky, ale i při dalších aktivitách, které jsou v rámci diverzifikace činností nabízeny – zámečnické služby, kovoobrábění, dopravní služby a podobně. [17]

Zhodnocení projektu

Společnost CETA mohla díky podpoře z programu rozvoje venkova nahradit starou kotelnou na pevná paliva novu kotelnou na biomasu. Tento projekt je pro společnost CETA velice ekonomicky efektivní, protože si biopalivo vyrábí, spaluje a popel může použít jako hnojivo na svou pěstitelkou činnost. Projekt prospěl i životnímu prostředí, jelikož vytápění obnovitelnými zdroji je ekologičtější než spalování pevných paliv.

Diskuze

Z nastudované literatury lze usoudit, že politika rozvoje venkova je jednou ze stěžejních politik Evropské unie. Díky této politice se na našem venkově podařilo realizovat mnoho úspěšných projektů. V mé práci jich je několik uvedeno. Tyto projekty by měly vést ke konkurenceschopnějšímu venkovu a zamezení odchodu mladých lidí z vesnic do měst.

Projekty by měly také zlepšovat tvář našeho venkova, aby se stal přitažlivějším místem pro cestovní ruch. Z podpor Evropské unie jsou financovány také opravy a údržba historických, kulturních a přírodních památek.

Realizací politiky rozvoje venkova by se měla celkově zlepšit ekonomická situace na venkově, a to po všech stránkách. Podpory by měly být směřovány do oblastí cestovního ruchu a podnikání z důvodu zachování ekonomické stability a nezávislosti venkova. Zemědělství by již nemělo být hlavním zdrojem obživy venkovského obyvatelstva.

Politika rozvoje venkova je také zaměřena na zlepšení životního prostředí. Příroda je určitě velice důležitá a proto bychom se měli starat o to, aby nebyla znečišťována. Významné nebezpečí pro životní prostředí představuje nešetrné zemědělství.

Hlavním cílem pro Českou republiku je, aby se její venkov vyrovnal ostatním vyspělým zemím Evropské unie. Tento cíl by se měl stát realitou s koncem programovacího období v roce 2013.

Závěr

Cílem této práce bylo popsání a zhodnocení možností podpor rozvoje venkova v programovacím období 2007 – 2013. Hlavní úkolem však bylo zmapovat opatření v rámci, kterých lze finanční prostředky čerpat.

V teoretické části jsem se zabývala historií a vývojem politiky rozvoje venkova. Do práce jsem zahrнула charakteristiku venkovských oblastí a následně jsem použila NSPRV k popsání stávající situace venkova v České republice. V práci jsou popsány hlavní priority a strategie politiky rozvoje venkova na programovací období 2007 – 2013. Je zde uveden i finanční rámec této politiky.

V druhé, praktické části jsem se věnovala realizaci politiky rozvoje v České republice podle jednotlivých os a opatření. Také jsem zde uvedla aktuální čerpání finančních prostředků ke konci roku 2010. V současné době Česká republika vyčerpala zhruba jednu třetinu prostředků určených na rozvoj venkova. Z čehož lze usoudit, že zájemci o finanční podporu se již naučily podpory čerpat. To můžeme vidět i na počtech schválených a realizovaných projektů.

Na závěr mé práce jsem uvedla příklady úspěšně realizovaných projektů, které dopomohly ke zkvalitnění života na venkově. Projekty byly vybrány aby dokreslily jednotlivá opatření.

Podpory z programu rozvoje venkova dopomohly k uskutečnění projektů, které by bez těchto podpor nemohly být realizovány vůbec nebo se značným časovým zpožděním. Financování z evropských fondů nebylo pouze jednostranné ale zahrnuje širokou škálu oblastí jako je lesnictví, zemědělství, chov zvířat, životní prostředí, využití obnovitelných zdrojů energie či venkovská turistika. Na jednotlivých projektech můžeme vidět, že podpory z Evropské unie nejsou zanedbatelné.

Co se týká možností finančních podpor z EZFRV, myslím si, že se mi podařilo nastínit jednotlivá opatření ze kterých lze čerpat podpory pro náš venkov ve stávajícím programovacím období. V minulém programovacím období bylo nedostatečné čerpání dotací způsobeno neznalostí žadatelů, jak jednotlivé projekty sestavovat a také tím, že toto období bylo velice krátké. Vyplynuly z něj následující poznatky: měla by být zlepšena informovanost žadatelů o podpory, zjednodušit administrativu a zajistit plynulejší a rychlejší vyplácení finančních prostředků, zajistit větší flexibilitu opatření v národních předpisech.

Z aktuálního čerpání prostředků z EZFRV, lze usoudit, že poznatky, které byly získány v minulém programovacím období byly zhodnoceny.

Téma této bakalářské práce se mi zdálo velice zajímavé. Přimělo mě nastudovat si řadu publikací týkajících se problematiky rozvoje venkova. Myslím si, že informace zpracované v této práci mi umožnily dobře se zorientovat v dané problematice.

Politiku rozvoje venkova bych zhodnotila jako velice prospěšnou. Se vstupem České republiky do Evropské unie se začala implementovat i v naší zemi. V této politice vidím veliký přínos pro náš venkov, který se postupem času stává krásnějším a konkurenceschopnějším místem pro život.

Domnívám se, že se mi podařilo proniknout do problematiky financování rozvoje venkova a tím byl cíl mé práce naplněn.

Summary

Goal of this work was description and evaluation of possibilities of country development supports in programming period 2007 – 2013.

In theoretical part I dealt with history and evolution of country development policy. Into my work I included the character of rural regions and consequently I used NSPRV for description of momental situation of country in the Czech Republic. I described main priorities and strategy of the rural development policy for programming period 2007 – 2013 in my work and there is also stated the financial frame of this policy.

In the second practical part I devoted to the realization of rural development policy in the Czech Republic according to particular axes and measures. At the end of my work I showed some examples of the projects which were successfully realized and helped to improve the duality of life in country.

Supports from program of country development help to realize projects which could not be realized at all without these supports, or with significant delay. Financing from the european funds was not only one – sided but included large scale of branches as forestry, agriculture, animal breeding, environment, use renewable sources of energy or agro – tourism.

I think that I managed to enter into the problem of country development financing and to I fulfilled the goal of my work.

Seznam literatury

1. BOHÁČKOVÁ, Ivana; HRABÁNKOVÁ, Magdalena . *Strukturální politika Evropské unie*. Praha : C. H. Beck, 2009. 188 s.
2. CHVOJKOVÁ, Anna; KVĚTOŇ, Viktor . *Finanční prostředky fondů EU v programovacím období 2007 - 2013*[online]. Praha : IREAS, 2007 [cit. 2011-03-28]. Dostupné z WWW: <<http://www.ireas.cz/download/publikace/pub041.pdf>>.
3. *Dotační možnosti pro obce* [online]. Praha : Ministerstvo zemědělství ČR, 2009 [cit. 2011-03-28]. Dostupné z WWW: <http://eagri.cz/public/web/file/283/Dotan_monosti_pro_obce.pdf>.
4. KÖNIG , Petr , et al. *Rozpočet a politiky Evropské unie*. Praha : C. H. Beck, 2009. Rozvoj venkova, s. 630.
5. *Národní strategický plán rozvoje venkova České republiky na období 2007 - 2013* [online]. Praha : Ministerstvo zemědělství ČR, 2006 [cit. 2011-03-28]. Dostupné z WWW: <http://eagri.cz/public/web/file/26839/Narodni_strategicky_plan_rozvoje_venkova.pdf>.
6. PĚCHULA, Martin , et al. *Rozvoj venkova v programovacím období 2007 - 2013 v kontextu reformy SZP EU*[online]. Praha : IREAS, 2006 [cit. 2011-03-28]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalnifondy.info/data/EVV_publikace_web.pdf>.
7. *Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 - 2013* [online]. Praha : Ministerstvo zemědělství ČR, květen 2007 [cit. 2011-03-28]. Dostupné z WWW: <http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fefrd%2F1180428724933.pdf>.
8. *Výroční zpráva o implementaci programu rozvoje venkova ČR 2007 - 2013 za rok 2009* [online]. [s.l.] : [s.n.], 2010 [cit. 2011-03-28]. Dostupné z WWW: <http://eagri.cz/public/web/file/66906/vz_zkracena_web.pdf>.
9. Harvestor – moderní technologie pro těžbu dřeva. *EAGRI* [online]. 2010, [cit. 2011-04-11]. Dostupný z WWW: <<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program>>.

rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/uspesne-projekty-prv/x012-harvestor-technologie-pro-tezbu.html>.

10. Čistička odpadních vod Kytín. *EAGRI* [online]. 2010, [cit. 2011-04-11]. Dostupný z WWW: < <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/uspesne-projekty-prv/x023-cisticka-odpadnich-vod-kytin.html>>.

11. Přístřeší pro chov skotu. *EAGRI* [online]. 2010, 1, [cit. 2011-04-11]. Dostupný z WWW: <<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/uspesne-projekty-prv/x003-pristresi-pro-chov-skotu.html>>.

12. Naučná stezka Gruň - Bílý Kříž. *EAGRI* [online]. 2010, [cit. 2011-04-11]. Dostupný z WWW: <: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/uspesne-projekty-prv/x018-naucna-stezka-grun-bily-kriz.html>>.

13. Krmná technologie ve stáji pro jalové a březí prasnice. *EAGRI* [online]. 2010, [cit. 2011-04-11]. Dostupný z WWW: < <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/uspesne-projekty-prv/x001-krmna-technologie-ve-staji-pro.html>>.

14. Úprava a vybavení prostor části domu na penzion U Ševčíků. *EAGRI* [online]. 2010, [cit. 2011-04-11]. Dostupný z WWW: <<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/uspesne-projekty-prv/x019-uprava-a-vybaveni-prostor-penzion.html>>.

15. Dostavba budovy obecního úřadu . *EAGRI* [online]. 2010, [cit. 2011-04-11]. Dostupný z WWW: <<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/uspesne-projekty-prv/x024-dostavba-budovy-obecniho-uradu.html>>.

16. Nákup traktoru a čelní nakládací lišty k zajištění chovu koní. *EAGRI* [online]. 2010, [cit. 2011-04-11]. Dostupný z WWW: <<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/uspesne-projekty-prv/x006-nakup-traktoru-a-celni-nakladaci.html>>.

17. Výstavba automatické kotelny a biomasu. *EAGRI* [online]. 2010, [cit. 2011-04-11]. Dostupný z WWW: <<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/uspesne-projekty-prv/x005-vystavba-automaticke-kotelny.html>>.

18. Program rozvoje venkova aktuální stav implementace a výhled do roku 2011. *Ministerstvo zemědělství* [online]. 2010, [cit. 2011-04-19]. Dostupný z WWW: <<http://maspvvenkov.cz/file.php?nid=5367&oid=1942145>>.

Seznam grafů

Graf č. 1: Grafické vyjádření financování osy I.....	28
Graf č. 2: Grafické vyjádření financování osy II.....	31
Graf č. 3: Grafické vyjádření financování osy III.....	33
Graf č. 4: Grafické vyjádření financování osy IV.....	34
Graf č. 5: Grafické vyjádření realizace osy I.....	37
Graf č. 6: Grafické vyjádření realizace osy III.....	38

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Výdaje na rozvoj venkova z EAGGF v roce 2006.....	14
Tabulka č. 2: Rozdělení finančních prostředků pro rozvoj venkova v rozpočtovém období 2007 – 2013 mezi členské státy EU (mil. EUR).....	24
Tabulka č. 3: Alokace finančních prostředků podle os a jednotlivých priorit na programovací období 2007 – 2013.....	25
Tabulka č. 4: Souhrn finančního provádění PRV dle jednotlivých opatření.....	35

Seznam příloh

Příloha č. 1: Harvester – moderní technologie pro těžbu dřeva.....	59
Příloha č. 2: Čistička odpadních vod Kytín.....	59
Příloha č. 3: Přístřeší pro chov skotu.....	60
Příloha č. 4: Naučná stezka Gruň – Bílý Kříž.....	60
Příloha č. 5: Krmná technologie ve stáji pro jalové a březí prasnice.....	61
Příloha č. 6: Úprava a vybavení prostor části domu na penzion U Ševčíků.....	61
Příloha č. 7: Dostavba budovy obecního úřadu.....	62
Příloha č. 8: Nákup traktoru a čelní nakládací lišty k zajištění chovu sportovních koní.....	62
Příloha č.9: Výstavba automatické kotelny na biomasu.....	63

Seznam použitých zkratk

EU – evropská unie

EAFRD – Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

EAGGF – Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond

MAS – místní akční skupina

NSPRV – Národní strategický plán rozvoje venkova

SZP – společná zemědělská politika

OECD – Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj

OP – operační program

OZE – obnovitelné zdroje energie

Přílohy

Příloha č. 1

Harvestor – moderní technologie pro těžbu dřeva

Pramen: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/uspesne-projekty-prv/x012-harvestor-technologie-pro-tezbu.html>

Příloha č. 2

Čistička odpadních vod Kytín

Pramen: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/uspesne-projekty-prv/x023-cisticka-odpadnich-vod-kytin.html>

Příloha č. 3

Přístřeší pro chov skotu

Pramen: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/uspesne-projekty-prv/x003-pristresi-pro-chov-skotu.html>

Příloha č. 4

Naučná stezka Gruň – Bílý Kříž

Pramen: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/uspesne-projekty-prv/x018-naucna-stezka-grun-bily-kriz.html>

Příloha č. 5

Krmná technologie ve stáji pro jalové a březí prasnice

Pramen: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/uspesne-projekty-prv/x001-krmna-technologie-ve-staji-pro.html>

Příloha č. 6

Úprava a vybavení prostor části domu na penzion U Ševčíků

Pramen: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/uspesne-projekty-prv/x019-uprava-a-vybaveni-prostor-penzion.html>

Příloha č. 7

Dostavba budovy obecního úřadu

Pramen: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/uspesne-projekty-prv/x024-dostavba-budovy-obecniho-uradu.html>

Příloha č.8

Nákup traktoru a čelní nakládací lišty k zajištění chovu sportovních koní

Pramen: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/uspesne-projekty-prv/x006-nakup-traktoru-a-celni-nakladaci.html>

Příloha č.9

Výstavba automatické kotelny na biomasu

Pramen: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/uspesne-projekty-prv/x005-vystavba-automaticke-kotelny.html>

